

รายงานกิจการ เทศบาล ตำบลทับมา ประจำปี 2566

รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

รางวัลประเภทโดดเด่น เทศบาลตำบล

ANNUAL REPORT
THAP MA SUBDISTRICT
MUNICIPALITY
2023

สารจากนายกเทศมนตรี ตำบลทับมา

กระผมคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลทับมาข้าราชการและพนักงานเทศบาลทุกคนได้ดำเนินงานและบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความสมดุลในทุกมิติ โดยมีกรอบการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570) ตามยุทธศาสตร์ 7 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาการบริหารจัดการระบบสาธารณสุข ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาการเมือง การบริหาร ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ในปี พ.ศ. 2566 เทศบาลตำบลทับมา มุ่งมั่นในการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นทางเทศบาลยังตระหนักถึงปัญหาการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ ภายใต้แนวคิด “Be Closely Elders” ที่อยากเห็นครอบครัวและชุมชนมีการดูแลซึ่งกันและกัน พร้อมด้วยการแก้ปัญหาการเสื่อมถอยของผู้สูงอายุ โดยเปิดบริการ “Thapma Day Care Center หรือศูนย์ผู้สูงอายุช่วงกลางวัน” เพื่อช่วยดูแลผู้สูงอายุในตอนกลางวัน ที่มีทีมสหวิชาชีพเชี่ยวชาญคอยให้บริการตามมาตรฐานต้นแบบจากประเทศญี่ปุ่น ภายใต้ความร่วมมือและทุนสนับสนุนจากองค์การความร่วมมือแห่งประเทศญี่ปุ่น (JICA) ถือเป็นการทำงานแบบบูรณาการเครือข่ายด้านผู้สูงอายุทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อช่วยดูแลผู้สูงอายุช่วงกลางวัน และเป็นศูนย์ดูแลผู้สูงอายุช่วงกลางวันแห่งแรกในภาคตะวันออกที่มีมาตรฐานการจัดบริการต้นแบบจากประเทศญี่ปุ่น

ผมเชื่อว่า เราสามารถขับเคลื่อนสู่การพัฒนาท้องถิ่นด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ จนก่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระผมขอขอบคุณทุกภาคส่วน และทุกความร่วมมือที่ช่วยกัน “สร้าง ส่งเสริม สนับสนุน และปรับปรุง” เพื่อความอยู่ดีมีสุขของพี่น้องและประชาชนทุกคน

Message of

The Thap Ma Sub-District Municipality

On behalf of the Thapma Sub-district Municipality, its municipal council, municipal executive board and officials staffs, we have been working to achieve balanced local development across all dimensions. This work is carried out within the framework of the local development plan (2023 – 2027) under seven strategic areas: Development of public health systems and natural resources and environmental management, Improvement and maintenance of infrastructure, water resources, Development of society and quality of life, Promotion and development of education, sports, religion, arts, culture, traditions, and local community, Development of administration, information, and communication technology system, Economic development, and Tourism promotion.

In 2023, Thapma Sub-district Municipality remains committed to participatory governance to effectively and efficiently meet the needs of the people. Additionally, we are aware of the issues surrounding elderly care in the area. Under the concept of “Be Closely Elders,” we envision families and communities taking care of elderly health by establishing an “Elderly Center.” This center provides daytime care for the elderly with services from a multidisciplinary team of experts, modeled after Japan's standards, through the cooperation and support of the Japan International Cooperation Agency (JICA). This is considered an integrated network approach to elderly care both within Thailand and internationally.

I believe that we can drive local development through the collaboration of all sectors, both domestic and international, leading to robust and efficient local management. I extend my gratitude to all sectors and contributors for their cooperation in “creating, promoting, supporting, and improving” for the well-being of all our residents.

นายประเสริฐ วงษ์ศรี นายกเทศมนตรีตำบลทับมา

Mr. Prasert Wongsri, Mayor of Thap Ma Subdistrict Municipality

บทบรรณาธิการ ปลัดเทศบาลตำบลทับมา

เทศบาลตำบลทับมา ได้ดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยอย่างต่อเนื่อง ด้วยพื้นที่ ที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้วยแล้ว เราต้องลงมือทำและให้บริการด้วยความรวดเร็ว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ทุกหน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลทับมาได้ดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนารายของคณะผู้บริหาร ผ่านโครงการที่สำคัญจำนวนมาก อาทิเช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมสุขภาพอนามัย และการบริการทางสาธารณสุข การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน การดูแลวิถีท้องถิ่น ระบบดิจิทัล SMART CITY โดยนำระบบสารสนเทศเข้ามาบริหารจัดการและบริหารอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่เมืองอัจฉริยะ และการจัดเก็บฐานข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่นโดยใช้ภูมิสารสนเทศ

เทศบาลตำบลทับมา ได้สร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนโดยสร้างสรรค์โครงการใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และรองรับกับสังคมผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มสูง เพื่อให้ลูกหลานที่ออกไปทำงานนอกบ้านจะได้ไม่ต้องห่วงกังวล เพราะเราช่วยกันดูแลเอาใจใส่เหมือนทุกคนเป็นคนในครอบครัว และจัดบริการสาธารณะเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนกลุ่มเปราะบาง ทั้งในยามปกติและยามวิกฤตฉุกเฉิน

รายงานประจำปี พ.ศ. 2566 ฉบับนี้ได้รวบรวมผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ของเทศบาลในทุกมิติ โดยนำเสนอความร่วมมือในการทำงานจากทุกภาคส่วน และการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในสังคม AI เพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างทันทั่วถึง

Editorial Municipal Clerk of The Thap Ma Subdistrict Municipality

The Thap Ma Sub-district Municipality has been actively working to enhance the quality of life for our community and people continuously, especially within the Eastern Economic Corridor in Thailand. We are committed to swift action and service delivery.

In the fiscal year 2566 B.E., every department under the Municipality has implemented operations in line with the policies and development strategies set forth by the administrative team. Many significant projects have been undertaken, including infrastructure development, health promotion and public health services, community economic stimulation, local cultural preservation, the implementation of smart city and local information systems for efficient management and local service facilitation, and the Thap Ma local database system.

The Thap Ma Sub-district Municipality has fostered collaboration across all sectors by innovating new projects to meet public demands and support the rising elderly population trend. This ensures that their member of families working outside the home can do so without worry, as we care for everyone like family and provide public services to uplift the quality of life for vulnerable groups, both in during emergencies and everyday.

This annual report consolidates achievements project and success under the municipality's strategies, showcasing cooperation from all sectors and apply various technological advancements to align with current situation needs.

As the leader of the civil service and alongside all personnel of The Thap Ma Sub-district Municipality, I extend heartfelt gratitude to all sectors for their united efforts in driving our municipality towards becoming a truly happy land.

นางสาวเรวีญา ขจิตเนติธรรม ปลัดเทศบาลตำบลทับมา

Miss Reweeya Kajitnathitham,
Municipal Clerk of Thapma Sub-district Municipality

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ	6
แนะนำบุคลากร	10
นวัตกรรมผู้สูงอายุ Closer to Elder	18
THAPMA MODEL : การจัดการบริการตามองค์ประกอบ ของนวัตกรรมเราจะสูงวัยไปด้วยกัน	22
ไออุ่นกรุ่นกาแฟ ภายใต้โครงการชะลอสมองเสื่อมในวัยชรา ชีวียืนยาว	24
10 ขั้นตอนกระบวนการทำงานเพื่อออกแบบกิจกรรมและการจัดบริการ ตามความต้องการ	26
● ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการบริหารจัดการระบบสาธารณสุข ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	28
● ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ	36
● ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	40
● ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	54
● ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	68
● ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาการเมือง การบริหาร ข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	74
● ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	80
ระบบบริหารงานและให้บริการประชาชนสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระบบท้องถิ่นดิจิทัล)	87
บทความทางวิชาการ	96

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ปี 2566

Achievement Awards 2023

- รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี
- เทศบาลตำบล (ประเภทโดดเด่น) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

● ● ● รางวัลองค์กรที่มีกิจกรรมทางสังคมดีเด่น
เนื่องในโอกาสงานวันสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ
และวันอาสาสมัครไทย ประจำปี 2566

● ● ● รางวัลด้านสิ่งแวดล้อมเมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
ระดับ GOLD ประจำปี 2566

รางวัลท้องถิ่นดิจิทัลประเภทดีเด่น ประจำปี 2566

จากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ DGA ภายใต้ โครงการขับเคลื่อนการพัฒนา ท้องถิ่นดิจิทัลผลงาน “โครงการ เพิ่มศักยภาพ และพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application)”

ได้ประกาศเกียรติคุณองค์กรที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี กับภาครัฐ จากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

● ● ● รางวัลดีเด่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลปฏิบัติงาน
ดีเด่น จังหวัดระยอง ประจำปี 2566 “ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน”

● ● ● ประกาศนียบัตรเชิดชูเกียรติ หน่วยงานที่มีผลการประเมินคุณธรรม
และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ITA
ระดับผ่านเกณฑ์การประเมิน ประจำปีงบประมาณ 2566

● ● ● รางวัลการประกวดโครงการ “ชุมชน โรงเรียนสะอาด สิ่งแวดล้อมน่าอยู่
จังหวัดระยอง “รางวัลชนะเลิศ” ประเภทชุมชนสะอาด สิ่งแวดล้อมน่าอยู่
“รางวัลการรับรองโรงเรียนสะอาด สิ่งแวดล้อมน่าอยู่” ประเภทโรงเรียนสะอาด สิ่งแวดล้อมน่าอยู่

● ● ● ประกาศนียบัตรหน่วยงานภาครัฐที่ให้การสนับสนุน
ด้วยการจ้างงานคนพิการเป็นอย่างดี ประจำปี 2566

●●● คณะผู้บริหาร | Municipal Executive Board

3 | 1 | 4 | 2

1. นายประเสริฐ วงษ์ศรี
Mr. Prasert Wongsri
2. นายฉัตร แก่กล้า
Mr. Chut Kakla
3. นายชูชาติ คงทน
Mr. Chuchat Kongton
4. นายดำริ จูติ
Mr. Dumri Juti

นายกเทศมนตรีตำบลทับมา
Mayor
รองนายกเทศมนตรีตำบลทับมา
Deputy Mayor
รองนายกเทศมนตรีตำบลทับมา
Deput Mayor
เลขานุการ นายกเทศมนตรีตำบลทับมา
Secretary to the Mayor

3 | 4 | 5 | 6

1 | 2

● ● ● **สมาชิกสภาเทศบาล เขต 1 | Municipal Council Zone I**

<p>1. นายทองพิน สกุลวงษ์
Mr. Thongphin Segulwong</p>	<p>สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Member of the Municipal Council</p>
<p>2. นายสมพงษ์ มากหลาย
Mr. Somphong Marklhai</p>	<p>สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Member of the Municipal Council</p>
<p>3. นายเสกสรรค์ พันภัยพาล
Mr. Seksan Ponpaipal</p>	<p>สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Member of the Municipal Council</p>
<p>4. นายชลอ สุขล้น
Mr. Chalor Suklon</p>	<p>เลขานุการสภาเทศบาลตำบลทับมา
Secretary of the Municipal Council</p>
<p>5. นายบุญยงค์ มุกดา
Mr. Boonyong Mukda</p>	<p>สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Vice Chairman of the Municipal Council</p>
<p>6. นายเจตน์ เมฆอรุณ
Mr. Jet Mekaroon</p>	<p>สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Member of the Municipal Council</p>

3 | 4 | 5 | 6

1 | 2

●●● สมาชิกสภาเทศบาล เขต 2 | Municipal Council Zone II

1. นายสุเทพ นัทธีเจริญ
Mr. Suthep Nateechoen	ประธานสภาเทศบาลตำบลทับมา
Chairman of the Municipal Council
2. นายปัญญา ล้นล้ำ
Mr. Panya Lonlam	รองประธานสภาเทศบาลตำบลทับมา
Vice Chairman of the Municipal Council
3. นายสมชาย กล่อมแก้ว
Mr. Somchay Klomkaeo	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Member of the Municipal Council
4. นายเชาว์ สวัสดิ์สัน
Mr. Chaow Sawadlon	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Member of the Municipal Council
5. นายอาทิตย์ รักสกุล
Mr. Arthit Raksakul	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Member of the Municipal Council
6. นายขจรศักดิ์ วงษ์ไพศาล
Mr. Kajornsak Wongpaisan	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทับมา
Member of the Municipal Council

3 | 6 | 4 | 2

5 | 1

●●● หัวหน้าส่วนราชการ | Head of Government

1. นางสาวเรวีญา ขจิตเนติธรรม
Ms. Reweeya Khajitnatitham	ปลัดเทศบาลตำบลทับมา
Municipal Clerk
2. นางแจ่มศรี สุ่มนัสเสถียร
Mrs. Jamsri Sumanatsatian	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
Head of Division of Personnel
3. นางรำไพ จันทะโพธิ์
Mrs. Rumpai Janthapo	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม
Head of Division of Social Welfare
4. นางสาวเดือนแรม คงทน
Ms. Duernram Kongton	ผู้อำนวยการกองคลัง
Head of Division of Finance
5. นาย สมศักดิ์ อนันตวุฒิ
Mr. Somsak Anantawut	ผู้อำนวยการกองช่าง
Head of Division of Public Work
6. นางสาวณัฐติรัตน์ เชิดชู
Ms. Nattiratn Chaedchoo	ผู้อำนวยการกองการศึกษา
Head of Education

●
●
●
 สำนักปลัดเทศบาล | Office of the Municipal Clerk

Division of Finance | กองคลัง
 ●
●
●

Division of Social Welfare | กองสวัสดิการสังคม

กองการศึกษา | Division of Education

● ● ● กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ | Division of Planning and Budgeting

●
●
●
 หน่วยตรวจสอบภายใน |
 Division of Internal Audit

Division of Personnel | กองการเจ้าหน้าที่
 ●
●
●

●
●
●
 กองช่าง | Division of Public Work

นวัตกรรม ผู้สูงอายุ Closer to Elder

นวัตกรรมผู้สูงอายุ (Closer to Elder) เป็นนวัตกรรมการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นการให้บริการกับผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและกลุ่มเสี่ยงซึ่งบ่งชี้กลุ่มเป้าหมายจากการใช้เครื่องมือในการประเมินซึ่งเทศบาลไม่เคยมีการจัดบริการโดยตรงกับกลุ่มนี้มาก่อน โดยใช้แนวคิดสำคัญหลักคือ 1) แนวคิดการดูแลระยะกลาง โดยมีแนวคิดรองคือ 2) การป้องกันการดูแล ภายใต้การผสมผสานระหว่างการใช้ชุมชนเป็นฐานภายใต้การสนับสนุนจากรัฐท้องถิ่นเป็น approach โดยมีตราสัญลักษณ์สำคัญ

นวัตกรรมนี้ริเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2564 และดำเนินการมาต่อเนื่องจนปัจจุบัน และปัจจุบันเป็นที่ได้รับการยอมรับให้เป็นต้นแบบระดับประเทศ และมีแผนจะขยายการดำเนินการไปในอนาคต และยกระดับการบริการให้เป็นต้นแบบระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

Closer to Elder is a new innovation in providing services for the elderly that focuses on service provision for homebound and at-risk elderly groups. The innovation is applied to identify the target groups using assessment tools. Previously, the municipality had never provided direct services to these target groups. The primary concept of this new innovation is (1) Intermediate Care Concept and the secondary concept is (2) Care Prevention. Both concepts are integrated under a combination of community-based approaches and support from local government

This innovation was initiated in 2021 and has continued until today. Presently, it is accepted as a national model. There are plans to expand operations and elevate the service level to become a model for the Asia Pacific Region.

“

ผมคิดในใจมานานแล้วนะ ว่าจะทำอะไรให้มีการจัดบริการ
สำหรับผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติดบ้าน กลุ่มซึมเศร้า
แต่มันยากมากนะ มันเป็นเรื่องที่ท้าทายผมมานาน
เพราะระเบียบ เทศบัญญัติของเทศบาลในประเทศไทยไม่ได้เอื้อให้
ท้องถิ่นจัดบริการได้ทุกอย่างเสมอไป และเมืองไทยเราก็ไม่มี
ระบบการประกันการดูแลด้วย มีแต่ระบบการดูแล
ทำให้การจัดบริการเป็นแบบที่รัฐต้องลงทุนมาก แต่ผมก็ไม่ท้อนะ
ผมคิดหาทางออกอยู่เสมอนะ จนมาเจอกับแรงกระแทกจากปัญหา
เช่น มีผู้สูงอายุในตำบลกับมาฆ่าตัวตาย มีผู้สูงอายุที่อยู่บ้านตามลำพัง
แล้วซึมเศร้า มีผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินทางจิตใจ และผู้ดูแลจำนวนมาก
ทุกข์และเครียด ผมจึงคิดว่าถึงเวลาแล้ว ถ้าเราไม่ทำวันนี้แล้วใครจะทำ

นายประเสริฐ วงษ์ศรี
นายกเทศบาลตำบลทับมา

สิ่งสำคัญที่สุดของศูนย์ดูแลผู้สูงอายุช่วงกลางวันแบบเข้าไปเย็นกลับ
หรือ Thapma Day Care Center ที่เรามีโปรแกรมดูแล
ผู้สูงอายุอยู่แล้ว แต่ที่เพิ่มขึ้นเรามีโปรแกรมสนับสนุน
ผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มสมองเสื่อมและซึมเศร้าในชื่อว่า
กิจกรรมกาแฟบำบัดเพื่อครอบครัวและผู้สูงอายุสมองเสื่อม หรือ
สโตนเรียกว่า Dementiar Cafe เพื่อช่วยให้ผู้ดูแลได้รับ
การสนับสนุนทางกำลังใจและความรู้ในการดูแล ซึ่งเป็นกิจกรรม
ที่ทางเทศบาลยังไม่เคยทำมาก่อน แต่พอเปิดให้บริการ
แล้วมีผลตอบรับจากประชาชนดีมากะ

นางสาวเรวีญา ขจิตเนติธรรม
ปลัดเทศบาลตำบลทับมา

”

“

When entering old age, the elderly often encounter both physical and mental health problems, including physical deterioration, limited mobility, various chronic diseases, and lack of time for their grandchildren to take care of them, leading to depression and anxiety. In this regard, Thapma Subdistrict Municipality has seen an increase in the number of elderly people, with 2,976 individuals in 2566. The municipality has provided welfare services for the elderly and disabled people in the community, including livelihood allowances, home repairs for the disadvantaged, employment opportunities for the elderly, community welfare funds, assistance in various aspects, honoring the wisdom of the elderly, establishing networks for the care of the elderly and disabled people, and providing quality of life development and vocational promotion services for the elderly through day care centers, providing comprehensive services for the elderly.

In 2564, the problem of stress and depression intensified, impacting the elderly and disabled people. As a result, the municipality, volunteers, and the community collaborated to develop new care programs, leading to innovative services for the elderly known as “Innovation: Growing Old Together.” This initiative involved cooperation with research conducted by the Rayong Province, blending programs supporting elderly people with cognitive impairment and depression using contemporary concepts and activities to create a Dementia-Friendly Community Thapma. This community is like a coffee shop for the elderly’s families, providing a space for mutual learning and exchange through activities such as social support groups for caregivers, Brain Booster activities, and Dementia Talk sessions by various speakers from different fields.

Thapma Subdistrict Municipality believes that by providing mid-term care and prevention measures with the support of volunteers, the community, and the municipality, they can take care of the elderly living at home and at-risk groups comprehensively.

”

THAPMA MODEL

การจัดการบริการตามองค์ประกอบของนวัตกรรมเราจะสูงวัยไปด้วยกัน

นวัตกรรมเราจะสูงวัยไปด้วยกันมีการจัดบริการดังนี้

1. ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุช่วงกลางวันแบบเข้าไปเย็นกลับ หรือ Thapma Day Care Center

เป็นศูนย์ดูแลกิจวัตรประจำวันและการฟื้นฟูผู้สูงอายุช่วงกลางวันแบบเข้าไป เย็นกลับ เปิดให้บริการสัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคารกับวันพฤหัสบดี โดยใช้แนวคิดตามแผนภาพ T-H-A-P-M-A ดังนี้

T Tambon หมายถึง การจัดการบริการในระดับชุมชน และให้บริการกับผู้สูงอายุและครอบครัวที่มีภูมิสำเนาอยู่ในพื้นที่เทศบาลเป็นหลัก โดยในระยะทดลองนั้นไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ในระยะดำเนินการจะมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายวันละ 100 บาท กรณีเป็นผู้สูงอายุนอกเขตบริการหรือนอกตำบล หรืออยู่ในเขตตำบล แต่ไม่มีข้อมูลในทะเบียนบ้าน คิดค่าบริการวันละ 250 บาท

H Holistic หมายถึง การเน้นการจัดการบริการแบบองค์รวม เพื่อให้เกิดการตอบสนองต่อปัญหาของผู้สูงอายุที่มีความซับซ้อน โดยอาศัยการดูแลทางสังคมและสุขภาพแบบองค์รวม ซึ่งศูนย์นี้มีการให้บริการใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1. การบริการด้านการแพทย์ 2. การบริการด้านการบำบัดฟื้นฟู 3. การบริการด้านสังคม 4. การบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพจิตและอารมณ์ 5. การบริการทางเลือก และ 6. การบริการหลัก

A Action หมายถึง มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเน้นการขับเคลื่อนทั้งด้านเครือข่ายการทำงาน เครือข่ายองค์กร และการแสวงหาความรู้เพื่อเข้ามาช่วยในการสนับสนุนให้การจัดการดังกล่าวมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

P Participation หมายถึง การจัดการบริการที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานท้องถิ่นในฐานะผู้ให้บริการหลัก หน่วยงานภาครัฐในตำบลในฐานะผู้สนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการภาคประชาสังคมและชุมชนในฐานะผู้ขับเคลื่อนสำคัญ และภาคเอกชนและเครือข่ายต่างประเทศในฐานะของการมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการโดยจุดเน้นสำคัญที่สุดคือ การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุและครอบครัวในการร่วมคิด ออกแบบกิจกรรม ร่วมในการบริหารจัดการและร่วมในการติดตามและประเมินผลเพื่อการพัฒนาบริการ

M Motivation หมายถึง การสร้างแรงจูงใจต่อผู้สูงอายุระดับบุคคล ระดับครอบครัว และระดับชุมชน ในการตัดสินใจมาใช้บริการ ร่วมรับบริการ หรือสร้างแรงจูงใจให้ครอบครัวอยากที่จะเปิดใจในการมารับบริการ เนื่องจากเป็นบริการรูปแบบใหม่ที่ชุมชนไม่เคยมีมาก่อนโดยใช้วิธีการประชุมหมู่บ้าน การประชาสัมพันธ์ผ่าน you tube การจัดกิจกรรมเปิดบ้าน แอโรบิก และการพูดคุยกับครอบครัวแบบเผชิญหน้า

A Activities หมายถึง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมที่ทันสมัย ทั้งด้านกายภาพฟื้นฟู กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมทางจิตใจ กิจกรรมฟื้นฟูสมอง และกิจกรรมที่เน้นการปรับพฤติกรรมและปรับทัศนคติของผู้ดูแล และกิจกรรมที่ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน แก่ครอบครัวในการให้การดูแล และแก่ชุมชน ในการค้นหาและคัดกรองกลุ่มที่มีความเสี่ยงและมีคุณสมบัติเหมาะสมในการเข้ารับบริการ

T-H-A-P-M-A MODEL

CLOSER TO ELDER PROJECT will provide services as:

1. Thapma Day Care Center

Thapma Day care center will manage elder day care as a day center for daily activities and therapy for the elderly, operating on a morning-to-evening schedule. The center is open two days per week, on Tuesdays and Thursdays and following the concept as below:

T Tambon is providing services at the community level, primarily serving elderly residents and their families living within the municipality. During the trial period, there is no charge. However, fee of 100 Thai baht per day is charged for usual. For elderly who are outside the municipality, and others are not listed, the fee is 250 baht per day.

H Holistic is emphasizing comprehensive services to fix the complex problems of the elderly, utilizing holistic social and health care. The center provides services in 6 issues, which include: 1. Medical services, 2. Therapy services, 3. Social services, 4. Mental and emotional health promotion services, 5. Alternative services, and 6. Primary services.

A Action is ongoing operations with a focus on driving both work networks and organizational networks, as well as seeking knowledge to support these services, ensuring they meet the highest standards and are as efficient as possible.

P Participation is providing services that emphasize the participation of all parties, including local agencies as the main service providers, government agencies in the subdistrict as supporters of management and service, civil society and community sectors as key drivers, and private sectors and international networks as participants in supporting service provision. The most important focus is promoting the participation of the elderly and their families in thinking together, designing activities, managing, and monitoring and evaluating for service improvement.

A Activities is developing modern activities in various areas, including physical rehabilitation, social activities, psychological activities, brain therapy activities, and activities focused on changing the behavior and attitudes of caregivers. These activities also aim to enhance the knowledge and understanding of staff, families in providing care, and the community in identifying and screening groups that are at risk and suitable for receiving services.

M Motivation is creating motivation for the elderly at the individual, family, and community levels to decide to use the services, participate in the services, or encourage families to be open to receiving the services. Since this is a new type of service that the community has never had before, methods include village meetings, publicizing through YouTube, organizing open house daycare activities, and face-to-face discussions with families.

ไออุ่นกรุณาเฟ

ภายใต้โครงการชะลอสมองเสื่อมในวัยชรา ชีวยั่งยืนยาว

ห้องกาเฟเพื่อการสนับสนุนทางสังคมแก่ครอบครัวผู้สูงอายุ หรือที่เราเรียกกันว่า Denmentia Friendly Community Thapma ทำให้เกิดพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครอบครัวกับผู้ดูแลที่คอยดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม ที่นี่ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็น

1. การทำกลุ่มสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ดูแล

เป็นการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ โดยได้รับการสนับสนุนสถานที่ที่จัดงานจากประชาชน และผู้ประกอบการในชุมชน

2. กิจกรรม Brain Booster พัฒนาความจำ เพิ่มพลังการเรียนรู้

3. กิจกรรม Demantia Talk

DEMENTIA CAFE

Project of Dementia Friendly Community

The Dementia Cafe for social support for families of elderly individuals, or what we call a Dementia Friendly Community, at Thapma creates a space for knowledge exchange between families and caregivers who care for elderly people with dementia. Here, a variety of activities are designed, including: 1) Social support groups for caregivers, 2) Brain Booster activities, 3) Dementia Talks, where experts are invited to exchange knowledge and engage in discussions with elderly people with dementia, such as...

1) Social support groups for caregivers activities :

The outdoor activity organized with support from the community and local business owners who provide the venue.

2) Brain Booster activities

3) Dementia Talks : where experts are invited to exchange knowledge and engage in discussions with elderly people.

10 ขั้นตอนกระบวนการทำงาน เพื่อออกแบบกิจกรรม และการจัดบริการ ตามความต้องการ

10 Steps of Process for Designing Activities and Services Elder Need

1

การสำรวจสภาพปัญหา
และความต้องการของผู้สูงอายุ

To survey the problems and
needs of the elderly

2

ตระหนักในการรวมกลุ่ม เช่น
ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีความสนใจต่อ
กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งร่วมกัน

To create the elder group, such as
Elder clubs or groups of elderly
individuals with a Interest in activity.

3

การจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต
และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เพื่อเป็น
สถานที่ในการรวมกลุ่ม และทำ
กิจกรรมต่างๆ ตามความต้องการ

To establish Thapma Day Care Center
as promoting elder activity which
a place for gathering and conducting
various activities according
to their needs

4

การพิจารณาปรับปรุงระเบียบข้อบังคับ
ที่เกี่ยวข้องการจัดบริการ เช่น การตรา
เทศบัญญัติ เรื่อง การบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ
ผู้สูงอายุตำบลทับมา พ.ศ. 2559

To consider for edit regulations that
facilitate service provision, such as
enacting a municipal ordinance on the
management of the Thapma Day Care
Center for the Elderly in Tambon Thapma,
B.E. 2559 (2016)

5

การพิจารณาจัดตั้ง
โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลทับมา
จัดตั้งขึ้นเมื่อ 25 พฤษภาคม
2561

On 25 May, 2018,
Promote and establish
Thapma Elderly School

6

การจัดตั้ง
กองทุนสวัสดิการชุมชน

To establish Thapma welfare
social fund

7

การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครผู้ดูแล
ผู้สูงอายุและคนพิการ

To establish volunteer for eldercare and
disabled person

8

การออกแบบกิจกรรมการดูแล
ระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

To design activities for long-term Care
Model for the Elderly

9

การเข้าร่วมประชุมออกแบบระบบความร่วมมือ
การดูแลผู้สูงอายุและคนพิการภายใต้โครงการ
บูรณาการการพัฒนาบริการสำหรับผู้
สูงอายุในชุมชนผ่านการสร้างเครือข่าย
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

To join for project on the development
of local authorities of a community
base-Integrated Elderly community-
based integrated elderly care model
through the networking in Thailand

การทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ทางวิชาการในการเผยแพร่
องค์ความรู้และขยายแนวทาง
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต
ผู้สูงอายุและศูนย์ดูแลช่วงกลางวัน
แบบบูรณาการในชุมชน

To cooperate with memorandum
of understanding for academic
collaboration to disseminate
knowledge and new concept of
Thapma Day Care center in community

10

กิจกรรมการเยี่ยมเยียนและติดตามที่บ้าน

เพื่อไม่ให้ขาดช่วงในการบริการดูแลผู้สูงอายุทางเทศบาล ได้ออกแบบกิจกรรมนี้สำหรับผู้สูงอายุที่มาใช้บริการช่วงเวลาหนึ่งแล้วประสงค์ให้การให้บริการก่อน Care plan ในการติดตามทุกเดือน หรือทุก 2 เดือน รวมถึงกลุ่มผู้สูงอายุที่ประเมินแล้ว ว่ามีคุณสมบัติเข้าใช้บริการแต่ไม่ประสงค์ในการรับบริการที่ศูนย์ ก็จะติดตามเยี่ยมเยียนที่บ้านมทุกเดือน และเมื่อผู้สูงอายุกลุ่มที่มาใช้บริการแล้วสิ้นสุดการบริการ ก็จะออกติดตามในทุกๆ 3 เดือน และ 6 เดือน ตามลำดับ

กิจกรรมทางเลือกสำหรับผู้สูงอายุ

เมื่อดำเนินงานตามนวัตกรรมแล้ว จำเป็นต้องสร้างช่องทางสำหรับรับฟังเสียงของประชาชน ครอบครัวของผู้สูงอายุ ทำให้เกิดกิจกรรมทางเลือกเพื่อรองรับการแก้ปัญหาแบบเร่งด่วน และการนำมาปรับปรุงการทำงาน กิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา เรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมการฝึกอาชีพหากกลุ่มเสียงประสงค์มีรายได้ กิจกรรมหลักสูตรสร้างผู้ดูแลทดแทน กิจกรรมการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น

Home Visit and Follow-Up Activity

To ensure continuity in elderly care services, the municipality has designed this activity for elderly individuals who have used the services for a period and then wish to discontinue the services before the monthly or bi-monthly care plan follow-ups. This also includes elderly individuals who have been assessed as eligible for the services but do not wish to receive them at the center. They will be followed up with monthly home visits. Additionally, for elderly individuals who have completed the service period, follow-up visits will be conducted every 3 months and 6 months, respectively.

Alternative Activities

When implementing the innovation, it is necessary to create channels for listening to the feedback from the families of the elderly. This leads to the creation of alternative activities to help urgent problems and improve operations. Interesting activities include educational tours to learn about community lifestyles, vocational training for at risk groups who wish to earn income, caregiver training programs, and capacity building training for staff, among others.

1 ยุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารจัดการ ระบบสาธารณสุข ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

เทศบาลตำบลทับมา มีการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ และระบบสุขภาพชุมชน โดยมีการทำงานเชิงรุกที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน และมีแผนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพผ่านระบบบริการสุขภาพต่างๆ ทำให้เทศบาลตำบลทับมา สามารถขับเคลื่อนบริหารจัดการสาธารณสุขได้ทั้งเชิงรับและเชิงรุก เพื่อป้องกันรักษา และเสริมภูมิคุ้มกัน โดยปี พ.ศ. 2566 เทศบาลตำบลทับมาได้เปิดบริการ “ศูนย์ผู้สูงอายุ” ภายใต้ความร่วมมือและทุนสนับสนุนจากองค์การความร่วมมือแห่งประเทศญี่ปุ่น (JICA) นับเป็นการขับเคลื่อนที่สำคัญภายใต้การทำงานแบบบูรณาการ

นอกจากนั้นทางเทศบาลฯ ยังเสริมสร้างพลังเครือข่ายที่เป็นกุญแจสำคัญให้เกิดการดูแลสุขภาพะทางกายควบคู่กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การดูแลความสะอาด และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากความร่วมมือของทุกคนในชุมชน เพราะเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนและทุกภาคส่วนด้วยการส่งเสริมให้ชุมชนมีพลังในการตัดสินใจ มีส่วนร่วม และลงมือทำอย่างต่อเนื่องจะเป็นการพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง โครงการที่ได้ดำเนินงาน ได้แก่

STRATEGIES FOR THE DEVELOPMENT OF MANAGEMENT IN PUBLIC HEALTH, NATURAL RESOURCES, AND ENVIRONMENTAL

The Thapma Sub-District Municipality has developed a primary healthcare service system and community health system through community-contextualized proactive initiatives. These initiatives are designed to support health enhancement through various healthcare services, enabling the Tambon Municipality of Tapma to effectively manage public health both responsively and proactively. This aims to prevent, treat, and strengthen immunity. In the year 2023, the Tambon Municipality of Tapma inaugurated the “Elderly Center” through collaboration and funding from the Japan International Cooperation Agency (JICA). This significant endeavor is part of a comprehensive network.

Furthermore, the municipality has reinforced the network power, which is crucial for ensuring physical health alongside environmental care, cleanliness, and resolving environmental issues through community-wide collaboration. This collaborative effort involves everyone in the community, as it is believed that community involvement and participation foster decision making capabilities, continuous involvement, and action. Such community engagement and participation contribute to sustainable environmental development and preservation, truly embodying the essence of sustainability.

The Project as :

1. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

เทศบาลตำบลทับมา ได้ดำเนินงานตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) มาโดยตลอด โดยปีนี้ได้ช่วยกันจัดทำแผนที่ชุมชนและแผนภูมิสังคมในพื้นที่เทศบาล รวบรวมทรัพยากรกายภาพและชีวภาพ ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของตำบลทับมา

วันที่ 27 กันยายน 2562
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

1. Plant Genetic Conservation Project Under the Royal Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn (RSPG)

We have been working on a plant genetic conservation project, initiated by the Royal Initiatives of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, throughout. This year, we have collaborated to gather local resources, create community maps, and develop Geo-social maps for the local resource center in our area.

Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

2. โครงการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชน

ป่าชุมชนเป็นการจัดการป่าอย่างยั่งยืน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อน ทำให้เทศบาลตำบลทับมา จัดอบรมสร้างความรู้และความเข้าใจการอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้ให้กับบุคลากร เครือข่าย และประชาชนในพื้นที่ ด้วยหลัก “ปลูก 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง” โดยสร้างมูลค่าวัตถุดิบที่มาจากธรรมชาติ ภายในงานมีวิทยากรมาสอนการทำลายบนเสื่อ กระเป๋า และหมวกจากวัสดุทางธรรมชาติ เพื่อจะส่งเสริมอาชีพของทรัพยากรท้องถิ่น

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566

ณ วัดทับมา อ.เมืองระยอง จ.ระยอง

2. Community Forestry Conservation and Development Project

Community forestry is sustainable forest management with the community at the center, driving it forward. Subsequently, The Thapma Sub-District Municipality organizes training sessions to educate and enhance the understanding of conservation and sustainable development of forests among local residents. This is based on the principle of “3 Forests, 4 Benefits aiming to create value from natural resources. Within the program, there are speakers teaching how to craft clothes, bags, and hats from natural materials to promote local resource-based livelihoods.

6 February 2023

Stadium at Thapma Temple, Rayong Province

3. โครงการ Carbon Footprint สำหรับองค์กร

เมื่อเป้าหมายของประเทศไทยในปี 2030 คือ การลดก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ 20 ทำให้ทางเทศบาลเตรียมความพร้อมลดก๊าซเรือนกระจกในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านกิจกรรมอบรมการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร ให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ของเทศบาล ประจำปีงบประมาณ 2566

วันที่ 23 มิถุนายน 2566
ห้องประชุมชั้น 5 อาคารอเนกประสงค์
เทศบาลตำบลทับมา

3. Carbon Footprint Assessment Project

For Thailand's goal for 2030 is to reduce greenhouse gas emissions by 20%, it necessitates local municipalities to prepare for reducing greenhouse gases within their organizations. This preparation involves conducting training on calculating the carbon footprint of the organization for our staffs and officials as part of the budget for fiscal year 2023.

23 June 2023

5th Floor Theater Hall of The Thapma Sub-District Municipality

วันที่ 20 กรกฎาคม 2566
 วิทยากรชุมชนส่งเสริมอาชีพผู้เลี้ยงชันโรง
 บ้านทับมา
 20 July 2023
 The Baan Thapma Stingless
 Beekeeping Community

4. โครงการพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม

ปัญหามลพิษสะท้อนถึงการตระหนักรู้ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากความรู้ ความเข้าใจ จนเกิดความตระหนัก ทำให้ทางเทศบาล ส่งเสริมประชาชนในพื้นที่ถึงการเฝ้าระวังมลพิษด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเกิดเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังมลพิษที่มีทักษะการบริหารจัดการมลพิษได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว เนื่องจากที่นี่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทำให้การระงับเหตุได้อย่างรวดเร็วเป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยปีนี้ร่วมกันจัดกิจกรรมกับการจัดการน้ำและการสุขภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ภายใต้แผนงานการส่งเสริมการนำนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

4. Environmental pollution monitoring network development project

Pollution problem reflects awareness, which must stem from knowledge and understanding until it reaches consciousness. This prompts the Thapma Sub-District municipality to actively promote environmental monitoring among the populace in the area consistently. This is to establish a proficient and swift pollution monitoring network with proper pollution management skills, given that this is a special economic zone. Rapid incident suppression is crucial. This fiscal year, concerted efforts will be made to organize activities focusing on smart water management and healthcare for sustainable environmental development under the Area-based Innovation for Community , aimed at utilizing innovation for the benefit of society and communities.

5. โครงการรักษคลอง รักษาป่า รักษาที่มา

เมื่อสังคมมองเห็นคุณค่าของป่าไม้และธรรมชาติแล้ว ความหวงแหนแผ่นดินจะเกิดขึ้น ทำให้ทางเทศบาลตำบลทับมา ให้ความสำคัญกับโครงการรักษคลอง รักษาป่า รักษาที่มา ที่ทำมาโดยตลอด โดยมีเด็กนักเรียนและประชาชนในชุมชนทับมาเข้ามาเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน เพื่อเป็นเครือข่ายในการดูแลรักษาและฟื้นฟูทรัพยากร ในปีนี้มีการสอนเกี่ยวกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อใช้ในการสำรวจทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โดยสาธิตการใช้โดรน

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2565
อาคารอเนกประสงค์โรงเรียนชุมชนวัดทับมา

5. “Rak Klong, Rak Pa, Rak Thapma, Save the Environment Project

If society recognizes the value of forests, water, and nature, environmental degradation will occur. Therefore, we emphasize the importance of conserving canals, forests, and Thapma areas. This has been done continuously with the involvement of students and community members in learning about conservation together. It aims to create a network for caring and restoring resources. This year, there is teaching on geographic information systems to be used in local resource and environmental surveys, demonstrated through drone usage.

28 November 2023

Gym Stadium of Wat Thapma School

6. โครงการสำนักงานสีเขียว (Green office)

การประหยัดพลังงานและทรัพยากรโดยง่ายนั้น เริ่มจากความรับผิดชอบของทุกคนในสำนักงาน นั่นเป็นสิ่งที่เทศบาลตำบลทับมา ปลุกฝังและลงมือทำ โดยทางเทศบาลฯ ได้ดำเนินโครงการสำนักงานสีเขียวมาหลายปี เพื่อปลุกฝังจากฐานสู่ร่นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการอนุรักษ์พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติกับบุคลากรและเจ้าหน้าที่เทศบาล ผ่านการเรียนรู้และเข้าใจในแนวทางประหยัดพลังงาน การใช้ทรัพยากรในสำนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านเครื่องมือประเมินสำนักงานสีเขียว เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในสำนักงาน

6. Green Office Project

Saving energy and resources easily starts with everyone's responsibility in our office. We focus on implementing to carry out the Green Office project for long time, aiming to change behavior for energy saving and natural resource conservation in our office. This is achieved through learning and understanding energy-saving practices, efficient resource utilization and through the use of green office assessment tools. The project as a model for both public and private sector organizations in managing environmental aspects within their offices.

27 February 2023

Meeting Hall at Meeting Hall Thapma Kindergarten

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566

ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา School

2

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งน้ำ

เทศบาลตำบลท่าบ่อมา อยู่ในเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน ทำให้มีการพัฒนาเมืองภายใต้ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงตามมาตรฐานของ SDG เป้าหมายที่ 9 ที่ว่าด้วย

“

การสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม”

”

โดยเฉพาะด้านคมนาคมและขนส่ง เพื่อช่วยทำให้การเดินทางระหว่างประชาชนในพื้นที่ต่างๆ สะดวก และเศรษฐกิจคล่องตัวจากการแลกเปลี่ยนสินค้าได้อย่างรวดเร็ว โดยมีปรับปรุงถนน ขุดลอกท่อระบายน้ำ เพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมช่วงฤดูฝน และปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าส่องสว่าง เพื่อลดความเสี่ยงเพิ่มความปลอดภัยให้ชุมชนและผู้สัญจรไปมา

นอกจากนี้ยังพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้ที่มียาได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส และการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตัวอย่างโครงการที่ดำเนินงาน ได้แก่

2

STRATEGIES OF INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT AND WATER RESOURCES

The Thap Ma Sub-district Municipality is located in ASEAN's leading economic zone, facilitating urban development under an infrastructure system that is adaptable to changes according to SDG Goal 9, which focuses on "Building resilient infrastructure, promoting inclusive and sustainable industrialization, and fostering innovation."

Particularly in the areas of transportation and logistics, these efforts help make travel between various areas more convenient and improve economic fluidity through the rapid exchange of goods. This includes road improvements, drainage system dredging to address flooding during the rainy season, and upgrading lighting systems to reduce risks and increase safety for the community and commuters.

Additionally, the municipality is enhancing the quality of life for low-income and disadvantaged individuals, and ensuring the safety of lives and property. Examples of projects being implemented include:

โครงการปรับปรุงถนน
ขุดลอกท่อระบายน้ำ
และก่อสร้างท่อระบายน้ำ

โครงการปรับปรุงไฟฟ้าส่องสว่าง

Road Improvement and Sewer Cleaning Projects

Electrical and Lighting Installation Projects

3

ยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนา สังคมและ คุณภาพชีวิต

STRATEGIES FOR SOCIAL DEVELOPMENT AND QUALITY OF LIFE

เทศบาลตำบลทับมา ได้เสริมสร้างทุนทางสังคมผ่าน การให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ และดูแลเศรษฐกิจครัวเรือน ฐานราก ดูแลเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชุมชน อย่างใกล้ชิด โดยมีเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาทางสังคม แม้ว่า เขตทับมาจะเป็นเส้นทางผ่านไปยังเมืองอุตสาหกรรมที่มีผู้คน สลัดจำนวนมากรก็ตาม แต่ประชาชนนั้นมั่นใจได้ถึงความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินผ่านสายด่วนเทศบาลตำบลทับมาที่รับ เรื่องราวร้องทุกข์ตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงการดูแลในทุปีของ ช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์จะมีผู้คนใช้ถนนทับมา – เขาโปสถ์ จำนวนมาก เพื่อเป็นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางจราจร ทางเทศบาลได้ตั้งจุดตรวจ/จุดบริการประชาชนมาโดยตลอด นอกจากนั้นทางเทศบาลทับมายังเสริมภูมิคุ้มกันด้านภัย ยาเสพติดให้กับเด็กๆและเยาวชน โดยมีพี่เลี้ยงที่ติดตามดูแล อย่างใกล้ชิด และมีหลากหลายกิจกรรมของชมรม อสม. เครือข่าย พัฒนาสตรี เครือข่ายผู้สูงอายุ สภากาแฟและเยาวชน อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) กลุ่มองค์กรและพลังมวลชน ที่ช่วยกันขับเคลื่อนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สังคมมีความเข้มแข็ง และผู้อยู่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลทับมามีคุณภาพชีวิตที่ดี

โครงการที่สำคัญต่างๆ ได้แก่

The Thapma Sub-District Municipality has been strengthening social capital through providing vocational knowledge and supporting the foundational household economy. They closely monitor the community's safety and property protection, maintaining a network to watch for social issues. Even though Thap Ma district is a thoroughfare to an industrial city with high traffic, the residents are assured of their safety through the municipality's 24-hour hotline for complaints and emergencies.

During New Year and Songkran festivals, when many people travel on the Thap Ma – Khao Bot Road, the municipality sets up checkpoints and public service points to prevent and reduce traffic accidents. Additionally, we enhance drug resistance among children and youth with close supervision from consultant along with various activities organized by the Village Health Volunteers (VHVs), Thai Women Empowerment Network, Elderly Network, Youth Council, Thapma Civil Defence Volunteer, and other community groups. These efforts collectively contribute to a strong society and a good quality of life for residents in the Thap Ma Subdistrict Municipality.

The projects include:

1. โครงการสนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เทศบาลตำบลทับมา

เทศบาลตำบลทับมา สร้างเมืองสีขาวต้านภัยยาเสพติดผ่านโครงการสนับสนุนศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเทศบาลตำบลทับมา โดยมีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ตามที่ ศป.ปส.อ.เมืองระยองกำหนด และดำเนินการเข้าตรวจสถานประกอบการในเขตพื้นที่ ตลอดจนรณรงค์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกับชุมชน เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้ห่างไกลยาเสพติด

วันที่ 15 มิถุนายน 2565
ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ตามที่
ศป.ปส.อ.เมืองระยองกำหนด

วันที่ 19-20 ธันวาคม 2565
ลงพื้นที่ตรวจสถานประกอบการ
ในเขตพื้นที่ตำบล

1. Anti-Drug Operations Project of Thapma Sub-District Municipality

The Thapma Sub-District Municipality is building a campaign “White City” to against drug abuse and illicit trafficking through the activity supporting the center for against drug abuse and illicit trafficking. We involve setting up “Against Drug Abuse Checkpoints” as specified by the Rayong District Drug Prevention Center. Additionally, we visit the monitoring Thapma area to follow up of businesses and campaigns to educate and raise awareness among the community, children, and youth to foster immunity against drug abuse and illicit trafficking.

15 June 2023

Against Drug Abuse Checkpoints by the Rayong District Drug Prevention Center

19–20 December 2023

To visit and monitor for Businesses in Thapma area

2. โครงการจัดบริการประชาชน เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางจราจร

ทุกปีของช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์จะมีผู้คนใช้ถนนทับมา - เขาโบสถ์จำนวนมาก เพื่อเป็นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางจราจร ทางเทศบาลได้จัดจุดตรวจ/จุดบริการประชาชน ขึ้นที่บริเวณถนนทับมา - เขาโบสถ์ หมู่ 4 ตำบลทับมา เพื่ออำนวยความสะดวกในเส้นทาง และลดอุบัติเหตุทางจราจร

1. โครงการจัดบริการประชาชน เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางจราจร ช่วงเทศกาลปีใหม่

เมื่อความปลอดภัยและทรัพย์สินของประชาชนต้องมาก่อน ทำให้ทางเทศบาลตำบลดำเนินการป้องกันก่อนที่จะเกิดเหตุผ่านหลายโครงการ เพื่อช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ และเสริมสร้างความเข้าใจให้กับผู้ขับขี่ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อบรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในกฎหมายจราจร และกฎระเบียบข้อบังคับให้กับชุมชนตำบลมา

วันที่ 29 ธันวาคม 2565 - วันที่ 4 มกราคม 2566
ถนนทับมา - เขาโบสถ์ จ. ระยอง

1. Project for Public Service Checkpoint to Reduce Traffic Accidents in Thapma – Khao Bot Road

Every year, we set up service point and reduce potential traffic accidents. This year, we have cooperated with our partners to set up service station on Thapma - Khao Bot Road from December 29, 2022, to January 4, 2023. The Thapma Sub-District Municipality's executives, in collaboration with government agencies, private sector organizations, and our partners, are providing drinking water, restroom and travel information, also facilities for travelers. They have also signed an MOU to integrate and drive the project to awareness drivers to follow traffic rules, aiming to reduce accidents under the campaign "Safe Driving and Reduce Accident".

25 December 2023 – 4 January 2024

Thapma – Khao Bot Road, Rayong Province

2. โครงการจุดบริการประชาชนเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางจราจรช่วงเทศกาลสงกรานต์ ประจำปีพ.ศ. 2566

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลทับมา ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการจุดบริการประชาชนเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางจราจรช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2566 ระหว่างวันที่ 11-17 เมษายน 2566 ณ บริเวณถนนทับมา-เขาโบสถ์โดยมีคณะผู้บริหารของเทศบาลและภาคีเครือข่าย มอบน้ำดื่ม อาหารอุปโภคบริโภคให้กับจุดบริการประชาชน ทับมา

วันที่ 11 – 17 เมษายน 2566
ถนนทับมา-เขาโบสถ์ จ.ระยอง

2. Project for Public Service Checkpoint to Prevent and Reduce Traffic Accidents During the Songkran Festival 2023.

The Disaster Prevention and Mitigation Division of Thapma Sub-District Municipality conducted activities under the Public Service checkpoints project to prevent and reduce traffic accidents during the Songkran Festival 2023. The project is working from April 11-17, 2023, on Thapma-Khao Bot Road. Our executives and network partners provided drinking water and essential food items at the Thapma public service checkpoints.

11-17 April 2023
Thapma – Khao Bot Road, Rayong Province

3. โครงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสำนักงาน

เพื่อเตรียมพร้อมบรรเทาสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้นทางเทศบาลได้จัดซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับบุคลากรของเทศบาล และสถานประกอบการ เพื่อให้ทุกคนมีทักษะในการใช้อุปกรณ์ดับเพลิง และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและอพยพหนีไฟ ในกรณีเกิดเหตุสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที

วันที่ 3 มีนาคม 2566
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

3. Natural Disasters and Disaster Management for Office Areas

To prepare for potential disaster relief, we have organized a disaster prevention and relief drill for its personnel and local businesses. The goal is to ensure that everyone is skilled in using fire extinguishing equipment and in assisting and evacuating victims in case of an emergency. The following projects have been planned.

3 March 2023
Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

4. โครงการป้องกันอัคคีภัยสร้างความมั่นใจแก่สถานประกอบการ

เทศบาลตำบลทับมาสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและมาตรฐานความปลอดภัยของอัคคีภัยให้กับชุมชนเจ้าหน้าที่บุคลากรของเทศบาล องค์การการกุศล และสถานประกอบการในพื้นที่เทศบาลตำบลทับมา โดยมีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดระยองมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับอัคคีภัยและวิธีป้องกัน รวมถึงวิธีช่วยเหลือผู้ประสบภัย การฝึกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือดับเพลิงอย่างถูกต้อง

วันที่ 15 ธันวาคม 2565
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

4. Project of Fire Fighter and Protection for Business sectors and Partners

We organized an educational to raise awareness about fire safety for our staffs, people and corporate partners. The Rayong Provincial Disaster Prevention as speaker to provide detail on fire hazards, the prevention and how to assist fire victims included practical training on equipments and tools to ensure that participants can properly prevent and control fires.

15 December 2023

Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

5. โครงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลตำบลทับมา ได้จัดฝึกซ้อมแผนการอพยพหนีไฟ และแผนการรับมือกับสาธารณภัยต่างๆ ให้กับชุมชนโรงเรียน ตลอดจนเจ้าหน้าที่บุคลากรของทางเทศบาลเป็นประจำทุกปี โดยมีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดระยอง มูลนิธิสว่างพรกุศลระยองจัดตั้งมาร่วมเป็นคณะทำงานกับทางเทศบาลฯ ให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อระงับเหตุอัคคีภัย และทักษะการเคลื่อนย้ายปฐมพยาบาลตามมาตรฐานความปลอดภัยในอาคาร

วันที่ 11 มกราคม 2566

โรงเรียนชุมชนวัดทับมา

5. Natural Disasters and Disaster Management for Office Areas

The annual basic fire fighting and evacuation fire drill and natural disaster will be arranged for the Thapma community, schools, and staff. The Rayong Provincial Disaster Prevention and Mitigation Office and the Sawang Phorakhun Rayong Thapma Foundation work together as committee to task and provide training on fire emergency response and first aid skills, in accordance with building safety standards.

11 January 2023

Wat Thapma School

6. โครงการที่มาร่วมต้านทางไกล ความรุนแรงและการค้ำขู่

เทศบาลตำบลทับมา ได้เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อป้องกันปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และครอบครัวในชุมชน โดยให้ความรู้ความเข้าใจในการเฝ้าระวังการเกิดปัญหา ความรุนแรงในครอบครัว การให้ความช่วยเหลือเมื่อพบเหตุการณ์ การระงับเหตุ และการเฝ้าระวังและควบคุมไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำตลอดจนสร้างเครือข่ายในชุมชนคอยสอดส่องดูแล แจ้งเบาะแส ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ และ คัดกรองครอบครัว ชุมชนตำบลมาให้อยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัย

วันที่ 23 ธันวาคม 2566
หน้าอาคารเรียน โรงเรียนชุมชนวัดทับมา
และอาคารอเนกประสงค์ 5 ชั้น

6. Project of Thapma Joint Action Against Human Trafficking and Domestic Violence

Saving energy and resources easily starts with everyone's responsibility in our office. We focus on implementing to carry out the Green Office project for long time, aiming to change behavior for energy saving and natural resource conservation in our office. This is achieved through learning and understanding energy-saving practices, efficient resource utilization and through the use of green office assessment tools. The project as a model for both public and private sector organizations in managing environmental aspects within their offices.

23 December 2023

Building of Wat Thapma Community School (Yannarangsi Ratrangsarn) and Theater of the Thapma Sub-District Municipality

7. โครงการสนับสนุนการดำเนินงาน โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลทับมา

เทศบาลตำบลทับมา ได้เปิดกิจกรรมการเรียนการสอน
ให้กับผู้สูงอายุในเรื่องกฎหมายสำหรับผู้สูงอายุ และการละเล่น
อังกะลุง ภายใต้หลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลทับมาปี 2566
ในปีนี้มีการจัดขึ้นทั้งหมด 13 ครั้ง

วันที่ 8 ธันวาคม 2565 – วันที่ 4 สิงหาคม 2566
ห้องประชุมชั้น 5 อาคารอเนกประสงค์
เทศบาลตำบลทับมา

7. Project of the Elder High School in Thapma

We have initiated educational activities for the elderly, focusing on legal matters relevant to senior citizens and the music traditional as “ Angkalung”. These activities are part of the Thap Ma Subdistrict Elderly School curriculum for the year 2023. This year, the activity will be conducted a total of 13 times.

8 December 2022 – 4 August 2023
5th Floor Theater Hall of The Thapma Sub-District Municipality

6. โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลทับมา

ทางเทศบาลตำบลทับมาได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ และเสริมสร้างความภาคภูมิใจทั้งกายและใจ เพื่อให้ได้พบกับเพื่อนวัยเดียวกัน เข้าใจและสนุกสนานไปด้วยกัน ผ่านหลายกิจกรรม เช่น วันปีใหม่ผู้สูงอายุ สงกรานต์ผู้สูงอายุ การฝึกอาชีพผู้สูงอายุ และกีฬาผู้สูงอายุ

วันที่ 10 มกราคม 2566 / วันที่ 21 เมษายน 2566 /
วันที่ 16 มิถุนายน 2566
เทศบาลตำบลทับมา

6. Project for the Elderly as New Year's Day, Songkran Festival, Vocational Training, and Sports Elderly.

The Thapma Subdistrict Municipality places great importance on the elderly, promoting both physical and mental activity to help them connect with peers of the same age, understand each other, and enjoy fun together through various activities. These include events like the Elderly New Year's Celebration, Elderly Songkran Festival, Elderly Vocational Training, and Elderly Sports.

10 January / 21 April / 18 June 2023
Thapma Sub District Municipality

4 ยุทธศาสตร์การพัฒนา และส่งเสริมการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลทับมา มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน
ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้มีความรู้และความ
ตระหนักในทุกด้าน เพื่อสร้างรากฐานทางด้านร่างกาย จิตใจ
อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อเติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของ
ครอบครัวและชุมชน นอกจากนั้น ทางเทศบาลสร้างความ
เท่าเทียมให้กับเด็กด้อยโอกาสและจัดการศึกษาที่ไม่ให้เกิด
ความเหลื่อมล้ำเพื่อให้ทุกคนมีอาชีพ และเป็นทรัพยากรมนุษย์
ที่จะเป็นกำลังสำคัญของสังคมในอนาคต

สำหรับการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ศิลปะ ประเพณี
และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวทับมานั้น ทางเทศบาลตำบล
ทับมาได้ดำเนินงานหลากหลาย และทำอย่างต่อเนื่อง
ทุกปี เพื่อสืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงไว้
สืบต่อไป นอกจากนั้นยังปลูกฝังการใช้วัสดุในการจัดงาน
ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย

โครงการที่สำคัญมีดังนี้

STRATEGIES FOR THE DEVELOPMENT OF EDUCATION, SPORT, RELIGION ART, CULTURE AND LOCAL WISDOM

The Thapma Sub-District Municipality promotes knowledge and awareness among children and youth both within and outside the education system, aiming to cultivate physical, mental, emotional, social, and intellectual foundations for them to grow into good members of their families and communities. Additionally, the municipality ensures equal opportunities for underprivileged children and manages education to prevent marginalization, thus enabling everyone to have a profession and become valuable assets to society in the future.

To preserve the local culture, arts, traditions, and indigenous knowledge of the people of Thapma, the municipality has undertaken various continuous efforts. These include fostering the local culture and indigenous knowledge for preservation and passing them on to future generations. Furthermore, they promote environmentally friendly material usage in organizing events.

The projects include:

1. โครงการลานวัฒนธรรม วิถีถิ่นตำบลทับมา

เทศบาลตำบลทับมา ได้จัดโครงการลานวัฒนธรรม
วิถีถิ่นตำบลทับมาที่มีขึ้นต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีในวันที่ 21
เมษายน เพื่ออนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณี
ท้องถิ่นของชาวทับมา ในปีนี้มีการถวายผ้าป่าให้กับ
วัดทับมา การแสดงหนังใหญ่วัดบ้านดอน รำวงย้อนยุค
การแข่งขันประกวดก่อพระเจดีย์ทราย การออกร้านค้า
ชุมชน และนิทรรศการภูมิปัญญาผู้สูงอายุภายใต้โครงการ
สร้างคุณค่าด้วยภูมิปัญญาผู้สูงอายุ

วันที่ 19-20 เมษายน 2566
ณ วัดทับมา อ.เมืองระยอง จ.ระยอง

1. Save Thapma Culture and Local Wisdom Project

We have organized a cultural courtyard project, a local tradition in Thapma as “Save Thapma Culture and Local Wisdom”. The project annually on April 21st to preserve and promote the local community and culture in Thapma. The activities include offering forest robes to Thapma Temple, a large-scale movie screening at Ban Don Temple, traditional Thai dancing, a sand pagoda building competition, community market stalls, and an exhibition of elderly wisdom under the project as value with Elderly Wisdom.

19-20 April 2023
The Thapma Temple, Rayong Province

2. โครงการสืบสาน ประเพณีลอยกระทง

โครงการสืบสานประเพณีลอยกระทงจัดขึ้นทุกปี เพื่อให้ชุมชนทั่วมาได้สืบสานวัฒนธรรม ภายในงาน รมรณรงค์ให้ทำกระทงจากวัสดุย่อยสลายได้ เพื่อเป็น แบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ประเพณี และช่วยรักษา สิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน

วันที่ 8 พฤศจิกายน 2565
วัดกัทธมา อ.เมืองระยอง จ.ระยอง

2. Loy Krathong Festival Project

“Loy Krathong as the tradition of the annual festival is organized every year to allow the Thapma community to preserve their culture. Within the event, there is a campaign encouraging the use of biodegradable materials for making lanterns, serving as a good example in conserving traditions and helping to protect the environment simultaneously.

8 November 2022
Thapma Temple, Rayong Province

3. โครงการกีฬาปฐมวัย กับมามหาสนุก

กีฬาปฐมวัยกับมามหาสนุก เป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ส่งเสริมทั้งกำลังกายและกำลังใจให้กับเด็กๆ รวมถึงผู้ปกครอง และพนักงานครูเทศบาล ได้ใช้เวลาคุณภาพร่วมกันได้สร้างรอยยิ้ม และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนตำบลแห่งนี้

วันที่ 21 กรกฎาคม 2566
ณ โรงเรียนอนุบาลทับมา

3. “Thapma Sports Day and Funny Game” Project

“Thapma Sports Day” for young children is one of the activities that promotes both physical and mental strength for children, parents, and municipal teachers. They spend quality time together, creating smiles and fostering a sense of unity to cultivate good relationships within the Taphomma community.

21 July 2023

The Thapma Kindergarten School

4. โครงการเปิดบ้านวิชาการปทุมวัย

เทศบาลตำบลทับมา ได้เปิดบ้านวิชาการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านวิชาการ และพัฒนาทักษะรอบด้านให้กับห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับมาผ่านการกิจกรรมการเรียนรู้ จัดแสดง และเผยแพร่ผลงานโดยภายในงานยังได้บูรณาการทางด้านวิชาการร่วมกับสถานศึกษาอื่นๆ ในเขตพื้นที่ตำบลทับมาอีกด้วย

วันที่ 24 มีนาคม 2566
ณ ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

4. Thapma Primary Academic Project

We have opened an academic center to enhance academic potential and develop skills for Tapma Kindergarten and Thapma Early Childhood School through learning activities, exhibitions, and dissemination of works. Within the event, academic collaboration with other educational institutions in the Tapma sub-district area has also been consolidated.

24 March 2023

Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

ขอบด้บ้านฉัน อำเภอเมืองระยอง

5. อุทหนุนโครงการเทศกาลผลไม้และของดีเมืองระยอง / โครงการการจัดงานสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช / โครงการส่งเสริมสนับสนุนอนุรักษ์มรดกไทย และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายพระราชสมภพ 2 เมษายน และกิจกรรม ทางศิลปวัฒนธรรมของอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง

5. Supporting the Fruit Festival and Local Products of Rayong Municipality / Organizing Events for the Celebration of His Majesty King Taksin the Great / Promoting and Supporting the Conservation of Thai Heritage, and Celebrating the Auspicious Occasion of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, the Princess Royal, on the Anniversary of Her Birth on April 2nd, and Cultural Activities in Mueang Rayong District, Rayong Province.

จังหวัดระยอง / Rayong Province

โครงการนี้เพื่อให้ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้เข้าใจถึงนโยบายการศึกษา ข้อปฏิบัติ และระเบียบต่างๆ เมื่อได้เข้ามาเป็นครอบครัวห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

6. Orientation program for parents of students at Thapma Kindergarten School

This project aims to provide parents, teachers, and educational staff with an understanding of educational policies, practices, and regulations when they become part of the Thapma Kindergarten School family.

1 May 2023

Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

7. โครงการพัฒนาทักษะสมอง Executive Function (EF)

นิทานเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ หรือ EQ ทำให้ทางเทศบาลตำบลท่าบ่อจัดอบรมในการพัฒนาพัฒนาทักษะสมอง Executive Functions (EF) ในเด็กปฐมวัย ผ่านการเล่านิทาน ให้กับบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลท่าบ่อ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนในชั้นเรียน

7. Development of Executive Functions

Story Telling as a tool to enhance emotional intelligence (EQ), which is why the Thapma Subdistrict Municipality has organized training sessions on developing executive functions (EF) in preschool children through storytelling. These sessions are provided to educational personnel of Taphomma Municipality Kindergarten to integrate into classroom teaching.

วันที่ 10 และ 19 พฤษภาคม 2566
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลท่าบ่อ

10, 19 May 2023

Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

8. โครงการเสริมสร้างปณิธาน

เมื่อเด็กๆ มีสมาธิ จะช่วยให้เรียนรู้ได้โดยง่าย ทำให้ทางเทศบาลฯ ได้จัดโครงการเสริมสร้างปณิธาน เพื่อส่งเสริมถึงความสำคัญในด้านคุณธรรม จริยธรรม และสอนให้พวกเขาเป็นคนดีของสังคม

วันที่ 7 กรกฎาคม 2566
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลท่าบ่อ

8. Build Intellectual Capacity and Essence Power

When children have concentration, learning becomes easier. Therefore, the municipality has organized projects to enhance concentration and intellect, aiming to promote the importance of ethics, morality, and teaching them to become good members of society.

7 July 2023

Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

9. โครงการต้นกล้าประชาธิปไตย ในสถานศึกษา

โครงการนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในวิถีประชาธิปไตย กล้าคิดกล้าแสดงออก และรู้หน้าที่ เคารพสิทธิตนเองและผู้อื่น โดยมีที่มวิทยากรนำโดยนางสาวเพ็ญประภา ศรีสุข รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำ จังหวัดระยอง และนางกัลยวิทย์ สงเคราะห์ธรรม พนักงานการ เลือกตั้งชำนาญการ มาให้ความรู้กับเด็กๆ

9. Orientation program for parents of students at Thapma Kindergarten School

This project aims to promote learning in the ways of democracy, encouraging bold thinking and expression, understanding of duties, and respect for one's own and others' rights. to the children.

วันที่ 23 มิถุนายน 2566
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

23 June 2023
Thapma Kindergarten School

10. โครงการส่งเสริมหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

โครงการส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันและจัดทำ สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน

10. The Sufficiency Economy Philosophy in School Project

The project aims to promote the Sufficiency Economy Philosophy in School. Its purpose is to encourage teachers and educational personnel to incorporate the principles of this philosophy into their daily lives and develop teaching materials to facilitate the learning process in the classroom

วันที่ 10 ธันวาคม 2566
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

10 December 2023
Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

5

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหาร จัดการและพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์

STRATEGIES OF ADMINISTRATION AND MANAGEMENT AND HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT

การเปลี่ยนแปลงองค์กรในยุคดิจิทัลและการพัฒนาของเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อสำคัญมายังรูปแบบการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ เทศบาลตำบลทับมามีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องในความเปลี่ยนแปลงและสามารถให้บริการกับชาวบ้านและชุมชนได้อย่างรวดเร็ว โดยมีการสำรวจ และเก็บรวบรวมไว้เป็นฐานข้อมูล ของชุมชน ตลอดจนนำระบบต่างๆ เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการงาน เช่น ระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เป็นต้น

ในขณะเดียวกันการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลนั้นมีความสำคัญยิ่ง เพราะการเปิดพื้นที่การเรียนรู้ที่ดีจะทำให้เกิดการถ่ายทอดวิธีการส่งต่อความรู้และเปิดโอกาสให้ลงมือทำ ซึ่งจะทำให้ทุกคนรู้หน้าที่ และสามารถให้บริการกับชุมชนได้ตรงตามเป้าประสงค์ของบริหารจัดการท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทับมา

โครงการที่ได้ดำเนินงาน ได้แก่

The transformation of organizations in the digital age and the development of technology have significant impacts on the management and development of human resources. In this regard, The Thapma Sub-District Municipality has adapted to align with these changes and to be able to provide services to the residents and communities promptly. This includes conducting surveys and collecting community data as well as integrating various systems for management tasks, such as tax mapping systems and property registration systems.

Simultaneously, training and capacity building for the personnel and officials of the municipality are crucial. Opening up good learning spaces will facilitate knowledge transfer and provide opportunities for hands-on experience, enabling everyone to understand their roles and effectively serve the community in accordance with the objectives of local governance by The Thapma Sub-District Municipality

The projects include:

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาตนเอง สู่การพัฒนาท้องถิ่น

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาตนเอง สู่การพัฒนาท้องถิ่น

ทางเทศบาล ได้พัฒนาบุคลากรและองค์กร โดยจัดอบรมให้ความรู้ในการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐและแนวป้องกันการทุจริต

นอกจากนี้ยังได้จัดให้มีการศึกษาดูงานเรื่อง “การลดความเหลื่อมล้ำในสังคมโดยไปเรียนรู้ “สวนเกษตรทฤษฎีใหม่” ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ รวมถึงดูงานการพัฒนาท้องถิ่นสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะด้วยระบบดิจิทัล SMART CITY และการจัดการคลองแม่ข่า โดยเทศบาลนครเชียงใหม่

วันที่ 7 มกราคม 2566

โรงแรมโกลเด้นซิตี ระยอง

วันที่ 18-19 มกราคม 2566

จังหวัดเชียงใหม่

1. The project of enhance personal development towards community development

We has developed its personnel and organization by providing training in management, procurement, and logistics management of government to enhance efficiency for the local area, enabling quick service delivery to the public.

7 January 2023
Golden City Hotel Meeting

18-19 January 2023
Chienthai Province

2. โครงการอบรมเพิ่มศักยภาพองค์ความรู้ แก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงิน

เทศบาลตำบลทับมา ดำเนินโครงการอบรมเพิ่มศักยภาพองค์ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง รับทราบและเข้าใจแนวทางปฏิบัติในระเบียบกฎหมาย รวมถึงหลักการเบิกจ่ายการเงิน การคลัง และการพัสดุ เพื่อลดข้อผิดพลาดในการจัดทำและการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและโปร่งใสในการตรวจสอบองค์กร

วันที่ 3 ธันวาคม 2565
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

2. Project of Enhance the Knowledge and Capabilities of Personnel Involved in Financial Disbursement

We have conducted a training program to enhance the knowledge and capabilities of personnel involved in financial disbursement for the fiscal year 2023, aiming to ensure that municipal employees, municipal teachers, permanent employees, and contract employees are informed and understand the guidelines and regulations, including the principles of financial disbursement, treasury, and procurement. This is to reduce errors in preparation and execution of tasks, thereby promoting efficiency and transparency in audits for organization.

3 December 2022
Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

3. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การบริหารจัดการความเสี่ยง และการติดตามประเมินผลควบคุม ภายในเทศบาลตำบลทับมา

เทศบาลตำบลทับมา ได้ดำเนินงานตามโครงการ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง และวิธีการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของภารกิจงานในหน้าที่ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2561 และให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2562 เพื่อลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ และได้แลกเปลี่ยนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2565
ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา

3. Project of Training for Risk Management and Internal Control Assessment Monitoring for monitoring for The Thapma Sub-District Municipality

We have implemented the project to provide trainees with knowledge and understanding in risk analysis, assessment, and methods for preparing internal control assessment reports according to the criteria set by the Ministry of Finance's standards and guidelines on standards and practices for internal control in government agencies for the year 2018, and to comply with standards and guidelines for risk management practices for government agencies for the year 2019 to reduce errors in the performance of duties and responsibilities. Moreover, they have exchanged ideas to apply in practical work.

30 March 2022

Meeting Hall at The Thapma Kindergarten School

6

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมือง การบริหารข้อมูล ข่าวสารและเทคโนโลยี สารสนเทศ

เทศบาลตำบลทับมา ได้ส่งเสริมและปลูกฝังด้าน
จริยธรรมและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เพื่อเป็น
การเฉลิมพระเกียรติและสนองคุณแผ่นดิน โดยได้ดำเนิน
โครงการต่างๆ ดังนี้

1. โครงการวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทางเทศบาลจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เนื่องใน
โอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 71 พรรษา

วันที่ 27-28 กรกฎาคม 2566
บ้านเขาโปกส์ หมู่ที่ 7, บ้านแหลมมะขาม หมู่ที่ 2
และบ้านสะพานหิน หมู่ที่ 8

2. โครงการวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี

เพื่อเป็นการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
และเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ
แด่สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี รวมทั้ง
เพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคีแก่พวงชนชาวไทย โดยช่วย
กันอาสาปลูกต้นไม้ และทำความสะอาดบริเวณโดยรอบเทศบาล

วันที่ 2 มิถุนายน 2566
สำนักงานเทศบาลตำบลทับมา

DEVELOPMENT STRATEGY OF POLITICS AND INFORMATION MANAGEMENT

The Thapma Sub-district Municipality has promoted and instilled ethical values and commemorated His Majesty the King's benevolence to glorify his royal grace and serve the nation. They have undertaken various projects such as:

1. 70th Anniversary Celebration of His Majesty the King's Accession to the Throne Ceremony

We organized public welfare activities in 70th Anniversary Celebration of His Majesty the King's accession to the throne Ceremony.

27-28 July 2023

**Khao Bot Moo 7, Ban Laem Makham Moo 2,
and Ban Saphanhin Moo 8**

2. The Ceremony to Birthday Celebration of Her Majesty Queen Suthida Bajrasudhabimalalakshana

To honor the nation, religion, monarchy, and the ceremony to celebrate the birthday anniversary of Her Majesty the Queen as well as to foster unity and love among the Thai people, we organized activities including volunteering to plant trees and clean the area of the Thapma sub-district municipality's office.

2 June 2023

The Thapma sub-district Municipality's office

3. โครงการเสริมสร้าง การเรียนรู้ตามรอย พ่อหลวง

เพื่อเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และรำลึกถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทางเทศบาล ได้จัดอบรมให้กับบุคลากร ของเทศบาล ชุมชน เด็กและเยาวชน โดยพาไปศึกษา เรียนรู้ที่ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ระยอง เกี่ยวกับฐาน การเรียนรู้ฟาร์มแกะ เกษตรทฤษฎีใหม่ ด้านปศุสัตว์ และ ฐานการเรียนรู้ด้านประมง

วันที่ 26 พฤษภาคม 2566
ณ ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดง
ตามพระราชดำริ ต.แม่น้ำคู้
อ.ปลวกแดง จ.ระยอง

3. The Project of following in the footsteps of King Bhumibol

learn the principles of sufficiency economy philosophy and reflect on the royal duties of the footsteps of King Bhumibol we organized training sessions for its staff, community members, and youth. They were taken to study at the Rayong Livestock Research and Breeding Center, focusing on learning about sheep farming, modern agricultural theories related to livestock, and fisheries learning bases.

26 May 2023

Rayong-Chon Buri Provincial Under Royal Initiatives Pluak Daeng Development Center Project

4. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนจัดทำแผนชุมชน

แผนผังภูมิโนเวคดิจิทัล เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ทำให้ชุมชนและประชาชนเกิดความรักและห่วงแหนท้องถิ่น โดยทางเทศบาลได้จัดอบรมให้ความรู้และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และความต้องการ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นผ่านกระบวนการประชาคม โดยทางเทศบาลจะนำข้อมูลนั้นมาใช้วิเคราะห์และจัดทำแผนงานและโครงการต่างๆ และนำไปบรรจุในแผนพัฒนา 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อจะช่วยให้แก้ปัญหาได้อย่างกระชับและรวดเร็วตามความต้องการของประชาชน

วันที่ 7 ธันวาคม 2565
โรงแรมโกlden ซิตี้ ระยอง

4. The Project of Digital Environmental Blueprint and Planning

The digital environmental blueprint is one of the tools that build awareness for the Thapma community. We have conducted training sessions to educate and conduct todevelop a plans, encouraging community participation in identifying issues and needs. This process involves community engagement to develop localities through municipal analysis, planning, and project implementation, all of which are integrated into the 5-year development plan (2023-2027) of Thapma. This approach aims to efficiently and promptly address the community's needs.

7 December 2022
Meeting room of Golden City Hotel,

7 ยุทธศาสตร์การพัฒนา เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์

กิน เที่ยว ช็อป และศึกษาดูงาน ในเทศบาลตำบลทับมา

ตำบลทับมามีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทั้งวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และโบราณสถานอย่าง วัดเขาโบสถ์ ที่เป็น จุดเช็คอินที่สำคัญ และการเลี้ยงชันโรงจนนำไปสู่ความสำเร็จของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพผู้เลี้ยงชันโรงบ้านทับมา รวมถึง ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลทับมาที่มีผู้คนแวะมา เยี่ยมเยียนศึกษาดูงานตลอดทั้งปี ทางเทศบาลได้ส่งเสริม ศักยภาพให้กับชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับ ชาวบ้านทับมา และส่งเสริมสนับสนุนความยั่งยืนให้กับคนในชุมชน ผ่านหลายโครงการ เช่น

ป่านิวศ

การจัดการขยะ ROSES

STRATEGIES OF ECO TOURISM AND ECONOMY DEVELOPMENT

Thapma Tambon is interesting tourist attractions, including local culture, traditions, and ancient sites like Wat Khao Bot. This location serves as a significant check-in point, enabling the Thapma sub-district municipality to enhance community potential through various projects such as:

1. โครงการขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลทับมา

เทศบาลตำบลทับมา ได้ส่งเสริมความเป็นอยู่แบบพอเพียง โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ และสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนโดยมีศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลทับมาเป็นหลักในการดำเนินงานร่วมกับชุมชน

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2566
อาคารอเนกประสงค์เทศบาลตำบลทับมา

1. Sufficiency Economy Learning Center in Thapma Sub-District

We have promoted self-sufficiency by incorporating the principles of sufficiency economy and creating income opportunities for households. They have established a Sufficiency Economy Learning Center in Thap Mam Subdistrict as the cornerstone of community operations.

3 February 2023

The Thapma sub-district municipality meeting room

2. โครงการสนับสนุนศูนย์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทาบมา

เพื่อให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ทางเทศบาล ได้สนับสนุนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทาบมา ที่จะช่วยสร้างอาชีพและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน

วันที่ 15 มีนาคม 2566
ศูนย์การเรียนรู้รูรูกนฟาร์มวิลเลจ ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

2. Project of Agriculture Service Centers and Technology

To increase community income, we have supported an agricultural service center and technology's Thapmato help create livelihoods and increase the value of products for the local community.

15 March 2023

The Agricultural Service Center "Arun Farm Village"
Huaykapi Tambon, Chonburi Province

2. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ Health & Wellness

เทศบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ Health & Wellness เพื่อให้ความรู้กับชุมชนกับมา โดยอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และมีอาชีพด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชน

วันที่ 20 มิถุนายน 2566
อาคารอเนกประสงค์ เทศบาลตำบลกับมา

2. Project of Promoting for Health & Wellness Tourism

We have promoted Health & Wellness tourism to educate the community on increasing the value of products that generate income from health tourism for households and communities in the area.

20 June 2023
Hall Stadium of the Thapma sub-district municipality

ระบบท้องถิ่นดิจิทัล เทศบาลตำบลทับมา

งานบริการ
สาธารณะ
เรื่องร้องทุกข์/
ร้องเรียน

1.

รวมทุกงานบริการ
ไว้จุดเดียว

2.

ระบบรับ-ส่งหนังสือสารบรรณ
ในรูปแบบออนไลน์ ลดการใช้
เอกสารและสะดวก
ในการให้บริการ

งานบริการ
สาธารณะ
เรื่องร้องทุกข์/
ร้องเรียน

3.

เปลี่ยนเป็นการใช้ลายเซ็น
ดิจิทัล เพื่อลงนามในเอกสาร
อิเล็กทรอนิกส์ เมื่อได้รับ
อนุมัติแล้วผู้ยื่นคำร้อง
สามารถเข้าไปรับสำเนา
ใบอนุญาตได้ด้วยตนเอง

4.

ระบบ
หนังสือรับรอง
การแจ้งสถานที่
จำหน่ายอาหาร
หรือสถานที่สะสม
อาหารออนไลน์

ระบบชำระ
ค่าธรรมเนียมฯ
ออนไลน์

5.

ประชาชนสามารถตรวจสอบ
ยอดค่าบริการและชำระเงิน
ผ่านระบบออนไลน์ได้
ตลอด 24 ชั่วโมง

5 บริการหลักผ่านระบบท้องถิ่นดิจิทัล เทศบาลตำบลทับมา

1 ระบบบริหารจัดการ จุดเดียวเบ็ดเสร็จ (OSS)

ช่องทางสำหรับให้ประชาชนยื่นคำร้อง-ร้องเรียนปัญหาในพื้นที่ของตนเองทางออนไลน์
และติดตามสถานะการแก้ไขปัญหาได้ทุกที่ทุกเวลา

ให้บริการประชาชน
ได้อย่างตรงจุด

อำนวยความสะดวก
ในการทำงานให้กับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

สร้างความโปร่งใส
ในการบริหารงาน

นำข้อมูลไปประมวลผล
เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์
ของหน่วยงานได้

2 ระบบสารบรรณ อิเล็กทรอนิกส์

รองรับการบริหารจัดการหนังสือราชการทั้งการสร้าง ส่ง รับ จัดเก็บ
สั่งการแก้ไขเพิ่มเติม และการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นของรัฐ
รวมถึงสามารถติดตามสถานะได้ทุกขั้นตอน

บริการจัดการเอกสาร
ของหน่วยงานรัฐ
ได้สะดวก

ติดตามสถานะ
ของหนังสือ
ได้ทุกขั้นตอน

ลดการสูญหาย
ของเอกสาร

สอดคล้องกับ
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยงานสารบรรณ
พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
จนถึงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2564

3 ระบบขออนุญาตก่อสร้าง สำหรับพื้นที่ไม่เกิน 150 ตร.ม.

ระบบสำหรับยื่นขออนุญาตก่อสร้างผ่านออนไลน์ ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องในรูปแบบไฟล์ดิจิทัลได้ รวมถึงสามารถตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของเอกสารได้ครบถ้วน

อำนวยความสะดวก
ให้ประชาชนได้ครบถ้วน
ผ่านระบบดิจิทัล

ลดขั้นตอนในการจัดเตรียม
เอกสารและติดต่อ
ภาครัฐ

ลดต้นทุนของภาครัฐ
และประชาชนในพื้นที่

หน่วยงานพิจารณา
เอกสารได้อย่างรวดเร็ว
และมีประสิทธิภาพ

4 ระบบออกหนังสือรับรอง การแจ้งสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหารออนไลน์

ระบบออกหนังสือรับรองฯ ผ่านออนไลน์ ความถูกต้องของเอกสารในการขอหนังสือรับรองฯ บันทึกความเห็นกำหนดค่าธรรมเนียม และกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติผ่านระบบ รวมถึงติดตามข้อมูลการขออนุญาตได้

อำนวยความสะดวก
แก่ประชาชนใน
การเริ่มต้นประกอบธุรกิจ

หน่วยงานตรวจสอบ
ความสมบูรณ์ของ
เอกสารได้ครบถ้วน

เพิ่มประสิทธิภาพ
ในการทำงานของ
เจ้าหน้าที่รัฐ

สร้างและขับเคลื่อน
เศรษฐกิจชุมชนไปสู่
ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

5 ระบบชำระ ค่าธรรมเนียม

ระบบชำระค่าธรรมเนียม สามารถชำระค่าธรรมเนียมและบำบัดน้ำเสียผ่านช่องทางดิจิทัลและส่งหลักฐานผ่านออนไลน์ รวมถึงตรวจสอบสถานะการชำระค่าธรรมเนียมได้

ให้บริการแก่ประชาชน
ได้สะดวกยิ่งขึ้น

เพิ่มทางเลือกใหม่
ในการชำระค่าธรรมเนียม
ให้กับประชาชน

ภาครัฐสามารถ
จัดเก็บค่าธรรมเนียม
ได้อย่างครบถ้วน

ตรวจสอบสถานะ
การชำระค่าธรรมเนียม
ได้อย่างแม่นยำ

รายละเอียดการรับ-การจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 ตามรายงานพิสูจน์ยอดเงินสะสม
ที่สามารถนำไปใช้ได้ตามรายงานการเงินเทศบาลตำบลทับมา

เงินสะสม	118,525,026.95
เงินทุนสำรองเงินสะสม	122,646,599.32

รายรับ

(หน่วย : บาท)

	ประมาณการ	รวมรายรับตาม เทศบัญญัติ	รายรับจากเงินอุดหนุน ระบุมัตถุประสงค์ เฉพาะกิจ	รวมทั้งหมด
ภาษีอากร	19,500,000.00	30,782,827.43	-	30,782,827.43
ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	3,828,600.00	5,436,792.50	-	5,436,792.50
รายได้จากทรัพย์สิน	1,000,000.00	1,443,923.09	-	1,443,923.09
รายได้เบ็ดเตล็ด	110,000.00	188,149.56	-	188,149.56
ภาษีจัดสรร	115,690,000.00	145,757,221.01	-	145,757,221.01
เงินอุดหนุนทั่วไป	44,871,400.00	48,516,951.00	-	48,516,951.00
เงินอุดหนุน ระบุมัตถุประสงค์/ เฉพาะกิจ	-	-	-	-
	185,000,000.00	232,125,864.59	-	232,125,864.59
ประมาณการ		รวมรายรับตาม เทศบัญญัติ	รายรับจาก เงินอุดหนุน ระบุมัตถุประสงค์ เฉพาะกิจ	รวมรายรับทั้งสิ้น

งบกลาง

(หน่วย : บาท)

	ประมาณการ	รวมรายการตาม เทศบัญญัติ	รายการจากเงินอุดหนุน ระบุมัตถุประสงค์ เฉพาะกิจ	รวมทั้งหมด
งบกลาง	37,567,640.00	29,599,695.76	-	29,599,695.76
เงินเดือน (ฝ่ายการเมือง)	4,426,920.00	4,403,176.44	-	4,403,176.44
เงินเดือน (ฝ่ายประจำ)	42,053,330.00	36,924,227.26	-	36,924,227.26
ค่าตอบแทน	7,752,700.00	6,301,319.09	-	6,301,319.09
ค่าใช้สอย	42,172,620.00	33,844,159.95	-	33,844,159.95
ค่าวัสดุ	8,642,000.00	7,364,300.06	-	7,364,300.06
ค่าสาธารณูปโภค	4,473,000.00	3,791,602.40	-	3,791,602.40
ค่าครุภัณฑ์	4,793,790.00	4,437,809.36	-	4,437,809.36
ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	29,696,000.00	26,685,040.00	-	26,685,040.00
เงินอุดหนุน	3,422,000.00	2,679,450.00	-	2,679,450.00
เงินอุดหนุน ระบุมัตถุประสงค์/ เฉพาะกิจ	-	-	-	-
	185,000,000.00	156,030,780.32	-	156,030,780.32
	ประมาณการ	รวมรายการตาม เทศบัญญัติ	รายการจาก เงินอุดหนุน ระบุมัตถุประสงค์ เฉพาะกิจ	รวมรายการทั้งสิ้น

สรุปโครงการที่ดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการระบบสาธารณสุข ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ
1. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)	100,000	15. โครงการขยะมีค่ายั่งยืน Waste to Wealth	20,000
2. โครงการธนาคารต้นไม้	20,000	16. โครงการส่งเสริมและสร้างการเรียนรู้การคัดแยกขยะอันตราย และขยะติดเชื้อในชุมชน	20,000
3. โครงการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชน	20,000	17. โครงการถนนสะอาดหน้าบ้านนำมอง	20,000
4. โครงการ Carbonfootprint สำหรับองค์กร	20,000	18. โครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero waste School)	20,000
5. โครงการ City Garden สร้างพื้นที่สีเขียวให้กับเมืองทักมา	30,000	19. โครงการจ้างเหมาเอกชนเก็บขยะมูลฝอยต่อเนื่อง 5 ปีงบประมาณ (1 ตุลาคม 2561 - 30 กันยายน 2566)	
6. โครงการปลูกป่าแห่งชาติ (ตามรอยพ่อ) และพัฒนาแหล่งน้ำ	30,000	20. โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. การสาธารณสุขและธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	30,000
7. โครงการพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม	20,000	21. โครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภคและแหล่งน้ำธรรมชาติ	40,000
8. โครงการเมืองคาร์บอนต่ำ Carbon Footprint	30,000	22. โครงการบริหารจัดการน้ำเสียแบบองค์รวมอย่างยั่งยืน	30,000
9. โครงการรักษาสถิติรักษ์ป่ารักษาที่มา	20,000	23. โครงการสัปดาห์ปลอดโรคคนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า	60,000
10. โครงการส่งเสริมการผลิต และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	30,000	24. โครงการพระราชดำริด้านสาธารณสุข	160,000
11. โครงการสำนักงานสีเขียว GREEN OFFICE	30,000	25. โครงการระบบแพลตฟอร์มวิเคราะห์ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ในการบริการการดูแลสุขภาพและดูแลสุขภาพระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ	234,000
12. โครงการอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	20,000	26. โครงการชะลอสมองเสื่อมในวัยชรา ชีวียันยาว (Community Thapma CAFÉ for Dementia)	400,000
13. โครงการร่วมใจรักษ์พื้นที่กับความสะอาด	20,000		
14. โครงการ "ลด ละ เลิก ใช้พลาสติก" คนปลอดโรคสิ่งแวดล้อมปลอดภัย	20,000		

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ

โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ
1. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายทาง กรอกโน ซอย 2/2 ชุมชนบ้านทับมา หมู่ที่ 4 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	800,000	3. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายทาง รย.ถ.90115 (ถนนซอยปราโมทย์) ชุมชนบ้านทับมาและชุมชนบ้านแหลมทองกลาง หมู่ที่ 4, หมู่ที่ 6 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	2,085,000
2. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายทางถนน สะพานแดง ซอย 2 ชุมชนบ้านหนองมะหาด หมู่ที่ 3 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	2,200,000	4. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายทาง รย. ถ. 90119 (ถนนซอยข้างวัดทับมา) ชุมชนบ้านทับมา หมู่ที่ 4 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	3,000,000

โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ	โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ
5. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทาง รย.ถ.90203 (มาบเตย-ทุ่งนอก) ชุมชนบ้านเขาโบสถ์ หมู่ที่ 7 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	5,385,000	14. โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางถนนแหลมมะขาม 11/2 ชุมชนบ้านแหลมมะขาม หมู่ที่ 2 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	852,000
6. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายทาง หนองมะหาด ขอย 21/1 ชุมชนบ้านหนองมะหาด หมู่ที่ 3 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	1,230,000	15. โครงการก่อสร้างวางท่อระบายน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก สายทาง รย.ถ.90195 (เขาโบสถ์ 2 เล้าโก) ชุมชนบ้านเขาโบสถ์ หมู่ที่ 7 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	1,700,000
7. โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก และรางระบายน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก สายทาง รย.ถ.90083 ถนนหนองมะหาด ขอย 7 ชุมชนบ้านหนองมะหาด หมู่ที่ 3 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	1,400,000	16. โครงการก่อสร้างไฟฟ้าส่องสว่างสายทาง รย.ถ.90025 ถนนชานเมือง-เกาะพรวด ชุมชนบ้านชานเมือง หมู่ที่ 1 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	1,125,000
8. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางเขา-อยู่สบาย ชุมชนบ้านแหลมทองกลาง หมู่ที่ 2 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	1,733,000	17. โครงการก่อสร้างไฟฟ้าส่องสว่างสายทาง รย.ถ.90115 (ถนนข่อยปราโมทย์) ชุมชนบ้านทับมาและชุมชนบ้านแหลมทองกลาง หมู่ที่ 4, หมู่ที่ 6 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	986,000
9. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายทาง ถนนบ้านโน ขอย 2/1 ชุมชนบ้านสะพานหิน หมู่ที่ 1 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	379,000	18. โครงการก่อสร้างไฟฟ้าส่องสว่างสายทาง ขอยสัมฤทธิ์ ชุมชนบ้านแหลมทองกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	696,000
10. โครงการก่อสร้างถนนลูกรังสายทาง ถนนสายหลัก-ชายทุ่ง ชุมชนบ้านสะพานหิน หมู่ที่ 8 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	500,000	19. โครงการก่อสร้างไฟฟ้าส่องสว่างสายทาง บ้านสอ-สนามกีฬา ชุมชนบ้านเขาโบสถ์ หมู่ที่ 7 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	1,180,000
11. โครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็กสายทาง รย.ถ.90157 (ถนนบ้านอัมพร 2) ชุมชนบ้านแหลมทองกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	500,000	20. โครงการก่อสร้างไฟฟ้าส่องสว่างสายทาง หนองโพรง-แหลมมะขาม ชุมชนบ้านแหลมทองกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	840,000
12. โครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายทางเสม็ดแดง - จัสโก้ ชุมชนบ้านแหลมทองกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	622,000	21. โครงการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างภายใน ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา ชุมชนบ้านทับมา หมู่ที่ 4 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	256,000
13. โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทาง รย.ถ.90036 ถนนบ้านโน ขอย 1 ชุมชนบ้านชานเมือง หมู่ที่ 1 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	806,000	22. โครงการปรับปรุงหลังคาอาคารสำนักงาน เทศบาลตำบลทับมา ชุมชนบ้านทับมา หมู่ที่ 4 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	500,000
		23. โครงการปรับปรุงงานศูนย์ Day Care Center หมู่ที่ 4 ตำบลทับมา อำเภอ เมืองระยอง จังหวัดระยอง	476,000
		24. โครงการปรับปรุงสนามแอโรบิค ชุมชนบ้านแหลมมะขาม หมู่ที่ 2 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	245,000

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ	โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ
1. โครงการสนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเทศบาลตำบลทับมา	50,000	7. โครงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสำนักงาน	30,000
2. โครงการขับเคลื่อนตามกฎช่วยลดอุบัติเหตุ	25,000	8. โครงการป้องกันอัคคีภัยสร้างความมั่นใจแก่สถานประกอบการ	25,000
3. โครงการจัดบริการประชาชนเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางจราจรช่วงเทศกาลปีใหม่	30,000	9. โครงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	30,000
4. โครงการจัดบริการประชาชนเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุช่วงเทศกาลสงกรานต์	30,000		
6. โครงการเตรียมความพร้อมและป้องกันปัญหาน้ำท่วม	50,000		

โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ	โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ
10. โครงการฝึกอบรมจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เทศบาลตำบลทับมา	230,000	19. โครงการจ้างนักเรียนนักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน (ภาคฤดูร้อน)	100,000
11. โครงการฝึกอบรมทบทวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เทศบาลตำบลทับมา	100,000	20. โครงการทำบ่มาร่วมต้านห่างไกลความรุนแรงและการค้ามนุษย์	25,000
12. โครงการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน	25,000	21. โครงการพัฒนาศักยภาพและศึกษาดูงานของผู้สูงอายุและอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุผู้พิการตำบลทับมา	300,000
13. โครงการการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุ	25,000	22. โครงการสนับสนุนการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลทับมา	200,000
14. โครงการช่วยเหลือประชาชนด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต	50,000	23. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	19,753,200
15. โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ผู้พิการ	25,000	24. เบี้ยยังชีพคนพิการ	3,000,000
16. โครงการฟื้นฟู สมรรถภาพคนพิการและทุพพลภาพ	25,000	25. เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	180,000
17. โครงการสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลทับมา	50,000	26. โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน	25,000
18. โครงการครอบครัวและชุมชน “อุ่นรัก อุ่นใจ”	300,000	27. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	30,000
		28. โครงการให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	30,000

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ	โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ
1. โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา	30,000	14. ค่าอาหารเสริม (นม)	2,437,900
2. โครงการกีฬาปฐมวัยกับมาหาสนุก	30,000	15. อุดหนุนโรงเรียนชุมชนวัดทับมา โครงการอาหารกลางวันโรงเรียนชุมชนวัดทับมา	2,912,000
3. โครงการปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนสำหรับห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา	65,000	16. อุดหนุนโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาจีน)	360,000
4. โครงการเปิดบ้านวิชาการปฐมวัย	40,000	17. โครงการแข่งขันกีฬาระดับตำบลทับมา เสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์และด้านยาเสพติด	400,000
5. โครงการพัฒนากิจกรรมสมอง Executive Function (EF) ในเด็กปฐมวัย	50,000	18. โครงการจัดส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา	40,000
6. โครงการลูกเสือร้อยห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา และศูนย์พัฒนาโครงการวันเด็กแห่งชาติเด็กเล็กบ้านทับมา	10,000	19. โครงการลานวัฒนธรรมวิถีถิ่นตำบลทับมา	350,000
7. โครงการวันเด็กแห่งชาติ	150,000	20. อุดหนุนโครงการจัดงานเทศกาลผลไม้และของดีเมืองระยอง	50,000
8. โครงการต้นกล้าประชาธิปไตยในสถานศึกษา	10,000	21. อุดหนุนโครงการการจัดงานสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชจังหวัดระยอง	30,000
9. โครงการส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	20,000	22. อุดหนุนโครงการส่งเสริมสนับสนุนอนุรักษ์มรดกไทยและเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายพระราชสมภพ 2 เมษายน และกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมของอำเภอเมืองระยอง	30,000
10. โครงการเสริมสร้างสร้างปัญญา	20,000	23. อุดหนุนโครงการประเพณีทำบุญส่งวิญญาณกิจการสมาธิวัฒนธรรมตำบลทับมา	40,000
11. โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษาห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทับมา	2,884,400	24. โครงการสืบสานประเพณีลอยกระทง	350,000
12. โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับมา	484,700		
13. โครงการสานสัมพันธ์ครอบครัวสู่การเรียนรู้	30,000		

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ	โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ
1. โครงการปรับปรุงระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	300,000	5. โครงการจ้างเหมาทำความสะอาดอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลทับมาและอาคารอเนกประสงค์บ้านทับมา หมู่ที่ 4 และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ฯลฯ	828,000
2. โครงการหน่วยเคลื่อนที่จัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมของเทศบาลตำบลทับมา	30,000	6. โครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อองค์กรใสสะอาด	20,000
3. โครงการอบรมเพิ่มศักยภาพองค์ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง กับการเบิกจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566	30,000	7. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาตนเองสู่การพัฒนาท้องถิ่น	800,000
4. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร "การบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผลควบคุมภายในเทศบาลตำบลทับมา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566	30,000		

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมือง การบริหารข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ	โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ
1. โครงการวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว	250,000	8. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน	40,000
2. โครงการวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดาพัชรสุธาพิมลลักษณพระบรมราชินี	250,000	9. โครงการสตรีเปี่ยมพลังปลูกผักปลอดภัย	25,000
3. โครงการวันพ่อแห่งชาติ	10,000	10. โครงการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและกิจการของเทศบาล	400,000
4. โครงการวันแม่แห่งชาติ	250,000	11. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพบริการตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558	100,000
5. โครงการสนับสนุนศูนย์พระมหาชนกเทศบาลตำบลทับมา	25,000	12. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ท้องถิ่น	200,000
6. โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้ตามรอยพ่อหลวง	30,000	13. โครงการอบรมข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540	25,000
7. โครงการสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยของชุมชนในชาติ	30,000	14. โครงการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์	20,000

7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ	โครงการ	งบตามเทศบัญญัติ
1. โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย/ผู้ด้อยโอกาส/ผู้ไร้ที่พึ่ง	25,000	5. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ Health & Wellness	30,000
2. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุคนพิการมีงานทำ	495,000	6. โครงการช่วยเหลือประชาชนด้านเกษตรกร	50,000
3. โครงการขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	25,000	7. โครงการสนับสนุนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	30,000
4. โครงการสร้างคุณค่าด้วยภูมิปัญญาผู้สูงวัย	30,000		

ระยะเวลาและอายุความ ที่สำคัญตามกฎหมาย ว่าด้วยความรับผิดชอบ ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

เทศบาลมีหน้าที่ที่สำคัญคือจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ ให้ได้รับความสะดวกสบาย ความปลอดภัย และความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการสาธารณะประเภทต่าง ๆ ดังนั้น ในการจัดทำบริการสาธารณะจึงเกี่ยวข้องกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ ทั้งการดูแลรักษา การบำรุง หรือการเข้าไปก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค ดังนั้น ปัญหาการกระทบต่อสิทธิในที่ดินของบุคคล หรือปัญหาบุคคลรุกราน หรืออ้างสิทธิความเป็นเจ้าของในที่สาธารณะ จึงเป็นปัญหาข้อพิพาทซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เมื่อเทศบาลมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับที่ดินสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาทิ มาตรา 50 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ที่เทศบาลตำบลต้องทำ ได้แก่ (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (2) ให้มีและบำรุงทางบกและทาง (3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ ฯลฯ และหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ (27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ ดังนั้นเทศบาลจึงต้องคุ้มครองดูแลแห่งกรรมสิทธิ์ของที่สาธารณะมิให้เอกชนก้าวล่วง ในขณะที่เดียวกันเทศบาลต้องให้ความคุ้มครองหลักแดนแห่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของเอกชนด้วย โดยเทศบาลจะจำกัด ลิดรอนหรือล่วงล้ำแดนกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเอกชนไม่ได้ เว้นแต่มีกฎหมายให้อำนาจรัฐไว้ และจะต้องกระทำภายในขอบเขตที่กฎหมายนั้นให้อำนาจรัฐเอาไว้ ดังนั้นปัญหาสำคัญที่พบในจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาล คือ การก่อสร้างหรือปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ แล้วเกิดข้อพิพาทกับเอกชนซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดิน โดยเอกชนอ้างว่าหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภครุกรานหรือล่วงล้ำเข้ามาในที่ดินของเอกชน แต่เทศบาลเห็นว่าเป็นที่ดินสาธารณะ ที่อยู่ในอำนาจดูแลรักษาของเทศบาล เมื่อมีข้อพิพาทเช่นนี้ จำต้องศึกษาแง่มุมในทางกฎหมาย และวิธีปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับกรณีปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน และวิธีการดำเนินการของเทศบาลเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีที่เอกชนรุกรานที่ดินสาธารณะ หรือกรณีที่เทศบาลจัดทำบริการสาธารณะรุกรานเข้าไปในที่ดินของเอกชน ซึ่งมีทั้งกรณีที่เจ้าของที่ดินไม่เคยรับรู้ ไม่เคยยินยอม หรือกรณีที่เจ้าของที่ดินรับรู้แต่ไม่ได้โต้แย้งปล่อยให้ประชาชนใช้ทางสาธารณะมาเป็นเวลานาน หรือกรณีเจ้าของที่ดินมีการอุทกให้เป็นสาธารณประโยชน์โดยตรงหรืออุทกโดยปริยาย ซึ่งจะมีผลทางกฎหมายที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงความรับผิดชอบของเทศบาลในกรณีดังกล่าวเพื่อการปฏิบัติต่อสิทธิของประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรม โดยผู้เขียนศึกษาจาก กฎหมาย แนวคำพิพากษาของศาลฎีกา และของศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้ทราบถึงแนวทางที่ควรปฏิบัติราชการของเทศบาล และเป็นการคุ้มครองสิทธิของเอกชนให้เกิดความเป็นธรรมมากที่สุด ด้วยเช่นกัน

นางสาวเรวัญ วจิตนัตติธรรม
ตำแหน่งปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลทับมา
อำเภอเมืองระยอง
จังหวัดระยอง

ผู้ศึกษาได้แยกศึกษา ออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 จะทำการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาล ในกรณีที่ดินเอกชนรुकล้ำที่ดินสาธารณะ หรือการอ้างสิทธิความเป็นเจ้าของในที่ดินสาธารณะ และตอนที่ 2 จะทำการศึกษา กรณีที่เทศบาลจัดทำบริการสาธารณะรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของเอกชน

ตอนที่ 1 กรณีที่ดินเอกชนรुकล้ำที่ดินสาธารณะ หรือการอ้างสิทธิความเป็นเจ้าของในที่ดินสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้เขียนขอยกปัญหาขึ้นทำการศึกษารวม 2 ปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการดูแลรักษาที่สาธารณะประโยชน์ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาล ทั้งนี้ โดยที่เทศบาลอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาทิ มาตรา 50 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ที่เทศบาลตำบลต้องทำ ได้แก่ (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ (3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ ฯลฯ และหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ (27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ ดังนั้น กรณีที่มีปัญหาว่าเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการได้อย่างไร ในกรณีที่มีการรुकล้ำที่สาธารณประโยชน์ เช่น ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใดๆ จำพวก อาคาร เปีงพัก หรือกำแพงรुकล้ำเข้ามาในถนน หรือที่สาธารณะประโยชน์อย่างอื่น จากการศึกษาของผู้เขียนพบว่า แนวปฏิบัติที่ผ่านมาในอดีตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักจะเข้าใจว่า เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติหรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินตามมาตรา 16 (2) และ (27) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ประกอบกับข้อ 2 ของคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 890/2498 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2498 เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงทำให้เทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ต้องดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างใดๆ ซึ่งก่อสร้างบนถนนสาธารณะ หรือในที่สาธารณะประโยชน์ และทำให้เทศบาลมีอำนาจออกประกาศเทศบาลสั่งการให้ผู้ที่ก่อสร้างรुकล้ำ ทำการรื้อถอนสิ่งก่อสร้าง ซึ่งกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายได้ และคำสั่งของเทศบาลนั้นก็ย่อมเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย จนกระทั่งเมื่อมีการฟ้องคดีพิพาทนี้ คือ คดีหมายเลขดำที่ 494/2553 หมายเลขแดงที่ 906/2556 ของศาลปกครองกลาง เทศบาลผู้ฟ้องคดีก็ยังคงเข้าใจว่าเทศบาลมีอำนาจออกประกาศเทศบาลสั่งการให้ผู้ที่ก่อสร้างรुकล้ำ ทำการรื้อถอนสิ่งก่อสร้างได้ และการออกคำสั่งเช่นนั้นของเทศบาลย่อมเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้เขียนจะขออธิบายข้อเท็จจริงโดยย่อ ดังนี้ คดีนี้เริ่มจากการที่เทศบาลนครนนทบุรี ได้ออกประกาศเรื่อง เรื่อง กำหนดการรื้อถอนกำแพงที่ก่อสร้างโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ฟ้องคดีกับพวกก่อสร้างไว้ท้ายซอยสามัคคี 58/20 อันมีลักษณะเป็นการปิดกั้นที่สาธารณะ และเทศบาลแจ้งว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นเทศบาลนครนนทบุรีจะดำเนินการหรือจัดให้มีการดำเนินการรื้อถอน ออกทั้งหมดภายใน 30 วันนับแต่วันประกาศ หากผู้ใดจะคัดค้าน ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ก่อนวันเข้าทำการรื้อถอน ต่อมา คัดค้าน และเห็นว่าประกาศดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว ซึ่งจากการศึกษาของผู้เขียนพบว่า การพิจารณาคดีนี้ในชั้นศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ อ. 875/2563 ได้สร้างแนวปฏิบัติที่ถูกต้องไว้เป็นหลักในการปฏิบัติราชการแก่เทศบาล ดังนี้ ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 44 ข้อ 1 กำหนดว่า ในกรณีปรากฏว่าได้มีการปลูกสร้างอาคารหรือปลูกปลูกสิ่งใด ๆ ลงในที่ดิน ในแม่น้ำลำคลอง อันเป็นทางสัญจรไว้เป็นหลักในการปฏิบัติราชการแก่เทศบาล ดังนี้ ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 44 ข้อ 1 กำหนดว่า ในกรณีปรากฏว่าได้มีการปลูกสร้างอาคารหรือปลูกปลูกสิ่งใด ๆ ลงในที่ดิน ในแม่น้ำลำคลอง อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือรुकล้ำเข้าไปในที่ดินดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งจังหวัดซึ่งสถานที่นั้นตั้งอยู่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไปตรวจสถานที่นั้น ๆ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจแล้วเห็นว่าสถานที่ซึ่งปลูกสร้างอาคารหรือปลูกปลูกสิ่งใด ๆ

ลงเป็นที่ดินหรือแม่น้ำลำคลองอันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยแนชดัปราศจากสงสัย ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ให้รื้อถอนไปให้พื้นที่อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ก็ให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ ณ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น และเมื่อครบกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่งนั้นแล้ว ยังไม่มีการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นออกไป ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินจัดการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นได้ ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขายโดยวิธีที่เห็นสมควรซึ่งทรัพย์สินที่รื้อถอนหรืออยู่ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1327 มาใช้บังคับแก่เงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้โดยอนุโลม และข้อ 4 กำหนดว่า ประกาศนี้ให้ใช้บังคับในเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีและสำหรับจังหวัดอื่นให้ใช้บังคับเฉพาะในเขตเทศบาล พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 บัญญัติว่า ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้...(27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ... พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 122 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในเขตอำเภอ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2544 ข้อ 4 กำหนดว่า ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่อยู่ใบบังคับของระเบียบนี้หมายถึง... (2) ที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นโดยสภาพที่ดินหรือทางราชการได้สงวนไว้ก็ตาม เช่น ที่ชายตลิ่ง ทางบก ทางน้ำ สวนสาธารณะ ที่เลี้ยงสัตว์ และที่สาธารณะประจำตำบล และหมู่บ้าน เป็นต้น และข้อ 5 กำหนดว่า อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกัน... (2) ที่ดินตามข้อ 4 (2) ให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด และนายอำเภอท้องที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายและระเบียบข้างต้นเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และนายอำเภอท้องที่มีอำนาจหน้าที่ร่วมกันในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามนัยมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อมิให้ผู้ใดเบียดเบียนหรือนำไปใช้ประโยชน์เป็นการเฉพาะตัว โดยมีได้บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีอำนาจบังคับจัดการให้มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน แต่เป็นหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะต้องรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีทราบและตรวจสอบสถานที่ หากผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีตรวจสอบเป็นที่แน่ชัดแล้วว่าเป็นการก่อสร้างลงในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีที่จะออกคำสั่งเพื่อให้มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้พ้นจากที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หากครบกำหนดเวลาที่จะต้องรื้อถอนคำสั่งแล้ว ยังไม่มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงจะมีอำนาจเข้าจัดการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวได้ ส่วนอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดินตามนัยมาตรา 1304 (1) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้น มาตรา 8 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดินบัญญัติว่า บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแก่กรณี อำนาจหน้าที่ดังว่านี้ รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ได้ ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้อาศัยอำนาจตามความในมาตราดังกล่าว ออกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 890/2498 เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2498 มอบหมายให้จังหวัด (นอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาลของจังหวัดนั้น) เทศบาล และสุขาภิบาล เป็นผู้ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดินที่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ที่ดินรกร้างว่างเปล่าและที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน) ภายในเขตของตนแทนอธิบดีกรมที่ดิน ดังนั้น การที่นายกเทศมนตรีนครนนทบุรี อ้างอำนาจตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 890/2498

ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2498 ที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304 (1) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นฐานในการออกประกาศเทศบาลนครนนทบุรี ฉบับลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553 เพื่อที่จะดำเนินการหรือจัดให้มีการดำเนินการรื้อถอนกำแพงบริเวณท้ายซอยสามัคคี 58/20 เนื่องจากเป็นการปิดกั้นที่สาธารณะอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ อีกทั้ง บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายเดียวกัน ก็ได้บัญญัติให้นายกเทศมนตรีนครนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีอำนาจรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือใช้มาตรการบังคับทางปกครองในกรณีดังกล่าวได้ ประกาศเทศบาลนครนนทบุรี เรื่อง กำหนดการรื้อถอนกำแพงที่ก่อสร้างโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ฉบับลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553 จึงมิชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษาให้เพิกถอนประกาศของเทศบาลนครนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553 เรื่อง กำหนดการรื้อถอนกำแพงที่ก่อสร้างโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553

บทวิเคราะห์ หลักการปฏิบัติราชการของเทศบาลจากเรื่องนี้

1. อำนาจออกคำสั่งต้องเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะเท่านั้น ซึ่งจะบัญญัติไว้ชัดเจนว่าให้อำนาจหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอำนาจกระทำการใดได้บ้าง เช่น ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้อำนาจนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจออกคำสั่งสำหรับการใช้อำนาจในการดูแลที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน มิได้บัญญัติให้อำนาจแก่นายกเทศมนตรี หรือเทศบาลใช้อำนาจได้โดยตรง เทศบาลจึงไม่อาจอ้างหนังสือส่งสารของกระทรวงมหาดไทยมาเป็นฐานแห่งอำนาจในการออกคำสั่งได้

2. แนวทางปฏิบัติที่ได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในครั้งนี้ ประกอบกับคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 505/2552 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2552 มีข้อควรพิจารณาว่าท้องถิ่นปฏิบัติตามได้เพียงใดนั้น เห็นว่า ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งดังกล่าวมอบหมายให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดินที่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นภายในเขตของตน ดังนี้ นายอำเภอ มีอำนาจ 1. ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่สาธารณประโยชน์ตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และ 2. มีอำนาจจัดทำ เปลี่ยนแปลง และรักษาทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0604/ว 197 ลงวันที่ 18 เมษายน 2510 เรื่อง การดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. 2553 3. ดำเนินการกรณีมีการร้องเรียนเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ การบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ และดำเนินการกรณีต้องวินิจฉัยว่าที่ดินเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ ตั้งอยู่ ณ ที่ใด มีขอบเขตอย่างไร ในการดำเนินการดังกล่าว ถ้าจะต้องสอบสวนข้อเท็จจริง ก็ให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการสอบสวนเกี่ยวกับการบุกรุกที่หรือทางสาธารณประโยชน์ พ.ศ. 2539 เมื่อคณะกรรมการสอบสวนเสร็จ ให้สรุปสำนวนเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการหรือดำเนินการไปตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่มีปัญหา ที่หาข้อยุติไม่ได้ให้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐส่วนจังหวัด (กปร.ส่วนจังหวัด) พิจารณา 4. ระวังชี้แนวเขต และรับรองแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0719/ว 525 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 และระเบียบกรมที่ดินโดยกำหนดให้การระวังชี้แนวเขตที่สาธารณประโยชน์เป็นหน้าที่ของนายอำเภอร่วมกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5. เป็นผู้ยื่นคำขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) 6. ทำการสำรวจที่สาธารณประโยชน์ในเขตท้องที่ของตน เพื่อประสานงานจังหวัด และกรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง 7. ร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ตามพระราชบัญญัติ

ลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับ 11) พ.ศ. 2551 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0409/ว 1394 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2528 เรื่อง กำหนดมาตรการป้องกันการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. 2553 และตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.1/ว 1283 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2540 เรื่อง การดำเนินคดีกับผู้บุกรุกทางสาธารณประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีอำนาจ 1. ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่สาธารณประโยชน์ตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช 2457 รักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.2553 และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (27) 2. ร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีกับผู้บุกรุกที่สาธารณประโยชน์ 3. ให้ความช่วยเหลือให้ความร่วมมือให้ความเห็นแก่นายอำเภอเกี่ยวกับเรื่อง การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เทศบาล มีหน้าที่เกี่ยวกับ 1. ที่สาธารณประโยชน์ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50 (2) และ 53 (5) 2. ดูแลรักษาที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (27) เมืองพัทยา มีหน้าที่ 1. ดูแลรักษาที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (27) 2. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติตามมาตรา 67 (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 3. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของเทศบาลนครตามมาตรา 67 (11) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 กรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์เช่นเดียวกับนายอำเภอตามมาตรา 69 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าในส่วนของเทศบาลโดยนายกเทศมนตรีจะอ้างอำนาจตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 890/2498 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2498 ที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304 (1) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นฐานในการออกประกาศเทศบาล เพื่อที่จะดำเนินการหรือจัดให้มีการเกี่ยวกับที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ได้เพราะจะเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ เทศบาลมีเพียงหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (27) เท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติให้อำนาจไว้โดยเฉพาะว่า ให้มีอำนาจสั่งการใดๆ ได้

2. ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล กรณีมีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐกระทำการใดที่กระทบต่อแดนแห่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเอกชน

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลผู้ที่ประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลจะต้องทราบก่อนว่าเรื่องที่พิพาทกันนั้นเป็นคดีปกครองที่อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง หรือเป็นคดีแพ่งที่อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม เมื่อโดยหลักแล้วศาลยุติธรรมมีอำนาจเหนือคดีทั้งปวงที่ไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น กรณีนี้จึงต้องพิจารณาถึงอำนาจศาลของศาลอื่น คือศาลปกครองเสียก่อน ว่าคดีที่พิพาทนั้นอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองหรือไม่ หากไม่ใช่คดีที่อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองแล้ว จึงจะเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ความหมายของ “คดีปกครอง” รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 197 บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ผู้เขียนขออธิบายโดยสรุปว่า คดีปกครองมีข้อพิจารณาดังนี้ 1. คู่กรณีหรือคู่พิพาท ที่จะทำให้เป็นคดีปกครอง ต้องเป็นไปตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา

คดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งบัญญัตินิยามหน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ และดังนั้น คดีปกครองจึงเป็นคดีที่ต้องมีคู่พิพาทอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ พิพาทกับเอกชน ประเภทหนึ่ง หรือ หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ พิพาทด้วยกันเอง อีกประเภทหนึ่ง 2. เรื่องที่พิพาท เป็นไปตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1)-(6) กล่าวคือเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (ใช้อำนาจทางปกครองออกกฎ คำสั่ง หรือกระทำการอื่นใด) หรือจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร หรือคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย จากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร หรือคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคล กระทำการหรือละเว้นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด หรือคดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง เช่นคดีที่ร้องขอให้ศาลปกครองเพิกถอนหรือบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

คดีปกครองจึงเกิดจากการใช้อำนาจทางปกครองที่เหนือกว่าของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือเกิดการใช้อำนาจทางปกครองที่เหนือกว่า ระหว่างหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยกันเอง ดังนั้น หากคดีใดเป็นคดีที่เกิดจากความสัมพันธ์บนพื้นฐานของความเสมอภาคเท่าเทียมกันแล้ว คดีพิพาทนั้นจะเป็นคดีพิพาททางแพ่ง มิใช่คดีพิพาททางปกครอง และจะอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม เช่นเรื่องเอกเทศสัญญาต่างๆ หรือเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน เรื่องสิทธิครอบครอง

ผู้เขียนเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการที่ผู้ฟ้องคดี หรือโจทก์ ฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐร่วมกันออกหนังสือสำคัญให้สำหรับที่ดินหลวงที่ที่ดินของผู้ฟ้องคดี หรือกรณีที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกล้ำที่สาธารณประโยชน์และหน่วยงานของรัฐสั่งให้รื้อถอนและให้ออกไปจากที่สาธารณประโยชน์ มีหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างไรว่าเป็นคดีแพ่งหรือคดีปกครอง มีกรณีศึกษาจากเรื่องใกล้ตัวของผู้เขียนเอง กล่าวคือมีกรณีที่ดินสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบึงมาบึงมีกรณีพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์กับเอกชน โดยคดีนี้ถึงที่สุดแล้วตามคำพิพากษาศาลฎีกา คดีหมายเลขแดงที่ 3176 /2564 ระหว่าง นางนงเยาว์ โจทก์ ฟ้องนายอำเภอเมืองระยอง จำเลยที่ 1 ซึ่งมีหน้าที่ดูแลที่ดินสาธารณประโยชน์ ผู้ว่าราชการจังหวัด จำเลยที่ 2 กรมที่ดิน จำเลยที่ 3 โดยโจทก์อ้างว่าเป็นเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 437 หมู่ที่ 1 ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง เนื้อที่ประมาณ 9 ไร่ โดยรับมรดกจากนางเจือ มารดาของโจทก์ มีที่ดินเฉพาะทิศตะวันออกจดที่ดินสาธารณประโยชน์ แต่เดิมที่ดินของโจทก์มีนายอิม เป็นผู้ครอบครองมาก่อนปี 2468 เมื่อนายอิมถึงแก่ความตาย นางเจือ ภริยาของ นายอิม ครอบครองต่อมา จนถึงปี 2498 นางเจือไปแจ้งการครอบครองที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 437 เนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ แต่ความจริงเนื้อที่ประมาณ 9 ไร่ หลังจากนางเจือ ถึงแก่ความตาย โจทก์ได้ครอบครองทำประโยชน์สืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน แต่ในปี 2486 จำเลยที่ 1 สำร็จประกาศขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลทับมา ทับที่ดิน ที่พิพาท ทั้งนี้ที่ดินของโจทก์ มิได้มีสภาพเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ มิได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา และไม่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2478 และนางเจือยื่นหนังสือคัดค้านก็เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2520 ต่อมาวันที่ 3 พฤษภาคม 2531 จำเลยที่ 1 มีหนังสือขอให้จำเลยที่ 3 ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินหลวง ที่สาธารณประโยชน์ประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลทับมา จากนั้นจำเลยที่ 1 ออกคำสั่งที่ 209/2531 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2531 ให้ดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินหลวง ปิงบประมาณ 2531 ครั้นวันที่ 24 พฤษภาคม 2531 เจ้าหน้าที่รังวัดสำนักงานที่ดินจังหวัดระยองมีการรังวัดที่ดินรกร้างเข้าไปในที่ดินของโจทก์เนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ 1 งาน 90 ตารางวา โจทก์ยื่นหนังสือคัดค้านแต่มิได้รับการแก้ไขจากทางราชการ ในที่สุดเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2537 จำเลยที่ 3 ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินหลวงเพื่อแสดงเขตของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน เนื้อที่ 26 ไร่ 37 ตารางวา ซึ่งออกทับที่ดินของโจทก์เนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ 1 งาน 90 ตารางวา เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันจดทะเบียนยกเลิกที่ดินสาธารณประโยชน์ประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลทับมา ส่วนที่ทับที่ดินของโจทก์ เนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 50 ตารางวา และให้จำเลยทั้งสามร่วมกันมีคำสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินหลวงส่วนที่ทับที่ดินของโจทก์ จำเลยทั้งสาม

ให้การทำงานเดียวกันว่าที่ดินสาธารณะประโยชน์ประจำหมู่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ขึ้นทะเบียนเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ไว้ตั้งแต่ปี 2546 ต่อมาวันที่ 3 พฤษภาคม 2531 จำเลยที่ 1 มีหนังสือถึงจำเลยที่ 3 เพื่อขอให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2531 เจ้าพนักงานที่ดินมีหนังสือให้เจ้าของที่ดินข้างเคียงให้ระวางชี้แนวเขตและรับรองเขตที่ดิน โดยจำเลยที่ 1 แต่งตั้งซึ่งตั้งให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ชี้แนวเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ครั้นวันที่ 14 พฤษภาคม 2531 นายช่างรังวัดทำการรังวัดที่ดินโดยมีผู้ปกครองท้องที่ ผู้แทนสภาตำบล ผู้สูงอายุ และเจ้าของที่ดินข้างเคียงร่วมระวางชี้แนวเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์เมื่อวันที่ 26 ไ้ 37 ตารางวา โดยไม่มีการรูล้ำแนวเขตที่ดินข้างเคียงและไม่มีผู้บุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์ จากนั้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2533 เจ้าพนักงานที่ดินออกประกาศสำนักงานที่ดินจังหวัดระยองเรื่องออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ปิดประกาศที่ว่าการอำเภอเมืองระยอง ที่ทำการก้านตำบลทับมา และที่ตั้งที่ดิน ครอบคลุม 30 วัน โดยไม่มีผู้ใดคัดค้าน จำเลยที่ 3 จึงมีคำสั่งให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง โจทก์ทำหนังสือคัดค้านการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2537 เกินกำหนด 30 วัน นับแต่วันปิดประกาศเรื่องออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และตามเนื้อหาในหนังสือเป็นเรื่องที่โจทก์จะดำเนินการขออนุญาตที่ดิน มิใช่เรื่องคัดค้านการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกเลิกทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์และเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หมู่ที่ 1 ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง เนื้อที่ 9 ไร่ 2 งาน 90 ตารางวา จำเลยทั้งสามฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาพิพากษาแล้วเห็นว่า ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามมีว่า จำเลยทั้งสามต้องร่วมกันจดทะเบียนยกที่ดินสาธารณะประโยชน์ประจำหมู่บ้าน ส่วนที่ทับที่ดินพิพาท กับต้องมีคำสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงส่วนที่ทับที่ดินพิพาทหรือไม่ เห็นว่าที่ดินพิพาทตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง อธิบดีกรมที่ดินออกให้ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 4 ตรี เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2537 มีข้อความระบุว่า เพื่อแสดงเขตของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน โดยในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นการรังวัดตามที่มีการขึ้นทะเบียนที่ดินไว้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ตามสำเนาทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์และสำเนาหนังสือ เรื่อง ขออนุญาตออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ซึ่งได้มีการแจ้งเจ้าของที่ดินข้างเคียงให้ระวางชี้แนวเขตและรับรองเขตที่ดิน นายช่างรังวัดบันทึกถ้อยคำของผู้ร่วมทำการรังวัดไว้ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ทั้งก่อนออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จำเลยที่ 3 ได้ออกประกาศสำนักงานที่ดินจังหวัดระยอง เรื่อง ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองระยอง ที่ทำการก้านตำบลทับมา และบริเวณที่ดิน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียใช้สิทธิคัดค้านภายใน 30 วัน ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2557 แต่ไม่มีผู้ใดคัดค้าน แม้โจทก์เคยมีหนังสือ เรื่อง ที่สาธารณะรูล้ำเข้าไปในเขตครอบครองลงวันที่ 1 มิถุนายน 2557 กับได้คัดค้านการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2552 แต่ก็มีใช้การคัดค้านภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าว เมื่อสำเนาคำขอโอนมรดกที่ดินพิพาท ระบุจำนวนเนื้อที่ดินไว้เพียง 4 ไร่ แม้โจทก์ จะเบิกความในทำนองว่า บรรพบุรุษของโจทก์ครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาทเนื้อที่ 1 ไร่เศษ ต่อเนื่องกันมาเป็นเวลากว่า 100 ปี จนมาถึงนายอิมและนางเจือ ซึ่งเป็นการครอบครองและทำประโยชน์ก่อนที่ทางราชการจะขึ้นทะเบียนหวงห้ามที่ดินดังกล่าวไว้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ประจำหมู่บ้าน แต่ก็เป็นกรกล่าวอ้างลอยๆ โดยพยานมิได้รู้เห็นเหตุการณ์ขณะมีการเข้าครอบครองที่ดินพิพาท ส่วนพยานที่โจทก์อ้างมิใช่พยานที่รู้เห็นการครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาทตามระยะเวลาที่อ้าง หรือพยานหลักฐานอื่นมานำสืบสนับสนุน จึงไม่น่าเชื่อว่า นายอิมและนางเจือจะเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทก่อนมีหลักฐานแสดงว่าที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังนี้ ที่โจทก์อ้างว่าครอบครองที่ดินพิพาทตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ก็ทำให้โจทก์ได้สิทธิครอบครองและใช้น้ำจนจำเลยทั้งสามได้ไม่ พยานหลักฐานจำเลยทั้งสามมีน้ำหนักมากกว่าพยานหลักฐานโจทก์ จึงพิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์

แต่เมื่อผู้เขียนศึกษาเปรียบเทียบกับคดีที่มีประเด็นข้อพิพาทในลักษณะเดียวกัน พบว่า มีคดีที่ฟ้องต่อศาลปกครอง โดยผู้เขียนขอยกตัวอย่าง คดีของศาลปกครองกลาง หมายเลขดำที่ 839/2550 หมายเลขแดงที่ 823/2550 คดีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า สมาชิกของผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 187293 ตำบลหัวหมาก อำเภอ บางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ 2 งาน ซึ่งบิดาสามีของผู้ฟ้องคดียกให้เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2532 โดยที่ดินดังกล่าว แบ่งแยกมาจากโฉนดที่ดินเลขที่ 58258 ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีปลูกอาคารพิพาทเป็นกิ่งออกมาจากที่ดินดังกล่าวและเป็นที่

หัวไร่ปลายนา ที่ออกจึงเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา 1308 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองที่ออกนั้นต่อเนื่องมาเป็นเวลานานนับร้อยปี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้ออกหมายเลขบ้านให้ผู้ฟ้องคดีแล้ว เมื่ออาคารของผู้ฟ้องคดีอยู่ติดกับอาคารศูนย์เยาวชนบางกะปิที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ปลุกสร้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแผนที่ข้าหลวงของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ จึงแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าอาคารที่ผู้ฟ้องคดีปลุกสร้างสาขาบางกะปิ และเอกสารแผนที่แสดงภูมิประเทศ และอาคารของกองสารสนเทศภูมิศาสตร์นั้น ไม่ได้ทำขึ้นตามแผนที่ข้าหลวง จึงคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงและรับฟังไม่ได้ว่าอาคารที่ผู้ฟ้องคดีปลุกสร้างรุกล้ำคลองสาธารณะประโยชน์ ดังนั้น การที่ผู้อำนวยการเขตบางกะปิ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารออกไปจากที่สาธารณะภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งนั้น จึงไม่ถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ โดยเห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลยุติธรรม ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ ต่อมา ศาลปกครองสูงสุด มีคำสั่งที่ 900/2550 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2550 กลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยเห็นว่า คดีมีประเด็นหลักที่พิพาทเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

คดีมีประเด็นต้องพิจารณาก่อนว่า ที่ดินบริเวณที่ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารเลขที่ 393/8 หรือเลขที่ 3 เป็นคลองสาธารณะประโยชน์ (คลองหัวหมาก) หรือเป็นท้องที่ของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 187293 เห็นว่า สำเนาแผนที่ข้าหลวง ซึ่งน่าจะเป็นแผนที่ซึ่งจัดทำขึ้นก่อน แสดงให้เห็นว่า คลองหัวหมากบริเวณที่พิพาทซึ่งอยู่ปากขวาของคลองผายกว้าง มากกว่าบริเวณอื่นและคลองเว้าเข้ามาด้านใต้ที่ดินพิพาท และขณะนั้นที่ดินพิพาทยังไม่มีแบ่งเป็นแปลงย่อย ส่วนแผนที่ซึ่งจัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2532 และปี พ.ศ. 2544 บริเวณที่พิพาทมีลักษณะคล้ายคลึงกันโดยคลองหัวหมากบริเวณดังกล่าว ยังผายกว้าง แต่ส่วนที่เว้าตื้นเขินจนไม่เหลือสภาพเดิม ส่วนแผนที่แสดงเขตที่สาธารณะและอาคารที่รุกล้ำที่สาธารณะประโยชน์ มีลักษณะเช่นเดียวกับแผนที่ที่จัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2532 และปี พ.ศ. 2544 เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงที่ตั้งอาคารที่รุกล้ำคลองหัวหมาก จึงเห็นได้ว่า ที่คลองหัวหมากในบริเวณที่พิพาทมีแนวเขตคลองที่แน่นอนอยู่แล้ว แต่ต่อมาคลองบริเวณที่พิพาทเกิดขึ้นขึ้นและมีการครอบครองที่ดินในบริเวณที่ดินดังกล่าว ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากหลักฐานการรังวัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินบริเวณที่พิพาทเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2551 ของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ก็ปรากฏว่า อาคารพิพาทได้ปลุกสร้างอยู่ในที่ดินที่เป็นแนวเขตคลองหัวหมาก และผู้ฟ้องคดีก็อ้างว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีปลุกบ้านเป็น ที่ดินนอกโฉนดที่ดินเลขที่ 187293 ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ที่ดินบริเวณที่ผู้ฟ้องคดีปลุกสร้างอาคาร อยู่ในแนวเขตคลองสาธารณะตามสำเนาแผนที่ข้าหลวงหรือคลองหัวหมากในปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่า ได้ครอบครองที่ออกต่อเนื่องมาเป็นเวลานานนับร้อยปี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นเจ้าของที่ดินดังกล่าวตามมาตรา 1308 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็ไม่อาจทำให้ที่ดินดังกล่าวพ้นจากสภาพการเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ทั้งนี้ตามมาตรา 1306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่บัญญัติว่า ท่านห้ามมิให้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับแผ่นดินในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ออกคำสั่ง ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2549 ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาทออกไปจากที่สาธารณะประโยชน์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง โดยอาศัยอำนาจในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และมาตรา 69 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ประกอบกับข้อ 1 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 11 มกราคม 2502 และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ 1267/2546 ลงวันที่ 9 เมษายน 2546 เรื่อง มอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเมื่อผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้มีหนังสือเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 พิจารณาแล้ววินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้แจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และแจ้งยกเลิกคำวินิจฉัยอุทธรณ์เดิมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ด้วยแล้ว เมื่อคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารพิพาทออกไปจากที่สาธารณะประโยชน์ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย การพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง และในชั้นที่สุดศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืน

บทวิเคราะห์ ในคดีที่มีประเด็นเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน

ได้มีการหาข้อยุติเรื่องเขตอำนาจศาลมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ซึ่งจากการศึกษาคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ผู้เขียนพบว่า หลักเกณฑ์การวินิจฉัยว่าคดีพิพาทใดจะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจทางปกครอง หรือเป็นประเด็นพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินนั้น ต้องพิจารณาว่าหากคดีมีประเด็นที่ศาลจะต้องวินิจฉัยให้ได้ความว่าที่ดินพิพาทเป็นของใคร และเมื่อวินิจฉัยได้ความเช่นไรแล้ว ศาลก็สามารถพิพากษาคดีได้โดยไม่ต้องตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง คดีนั้นจะเป็นคดีเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลยุติธรรม แต่ถ้าไม่มีประเด็นโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินหรือประเด็นเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินยุติลงแล้ว และการฟ้องคดีเป็นการฟ้องเพื่อตรวจสอบการกระทำของฝ่ายปกครอง คดีนั้นจะเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง โดยอาจแยกพิจารณาได้ ดังนี้

1. คดีที่คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดวินิจฉัยให้อยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม จะต้องเป็นคดีที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่าที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวเป็นที่ดินของตน เช่น คำวินิจฉัยที่ 32/2559 แม้คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เนื่องจากออกทับที่ดินที่โจทก์ครอบครอง ซึ่งเป็นการฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครอง แต่ก็อ้างเหตุแห่งการเพิกถอนว่าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยมีได้กล่าวอ้างเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายประการอื่น จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่าที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวเป็นที่ดินของตน จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน

2. คดีที่คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ต้องเป็นคดีที่ไม่มีประเด็นโต้แย้งสิทธิในที่ดิน เช่น คำวินิจฉัยที่ 10/2546 คดีที่เอกชนยื่นฟ้องกรุงเทพมหานครว่ากระทำละเมิดโดยก่อสร้างถนนรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของเอกชนทำให้ได้รับความเสียหายถือเป็นการใช้อำนาจทางปกครองในการจัดทำบริการสาธารณะ มิใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ จึงเป็นการกระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ถูกฟ้องคดียอมรับว่าที่พิพาทเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดี ไม่มีประเด็นโต้แย้งเกี่ยวกับกรรมสิทธิในที่ดินอันจะต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายที่ดินและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง และคำวินิจฉัยที่ 29/2547 คดีที่เอกชนยื่นฟ้องกรุงเทพมหานครว่าทำละเมิดโดยแก้ไขแบบแปลนของสะพานให้มีระดับสูงขึ้นจากระดับของแบบแปลนเดิม และได้มีการสร้างถนนเป็นทางชั่วคราวรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของโจทก์ทั้งสองแปลง ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โดยมีได้ให้การโต้แย้งกรรมสิทธิในที่ดินดังกล่าว อันจะทำให้กลายเป็นประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือคดีที่ฟ้องว่าออกโฉนดที่ดินไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่มีประเด็นโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน คดีลักษณะนี้ก็จะอยู่ในอำนาจศาลปกครอง เช่น คำวินิจฉัยที่ 19/2546 คดีที่เอกชนฟ้องว่าเจ้าพนักงานที่ดินมีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินแก่บุคคลอื่นโดยไม่ตรวจสอบพยานหลักฐานให้รอบคอบเสียก่อนจะออกคำสั่ง ละเลยต่อหน้าที่ ขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นการโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง และเป็นคดีที่เอกชนได้ยื่นฟ้องกรรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินว่า ออก น.ส. 3 ก. โดยประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายจากการซื้อที่ดินตาม น.ส. 3 ก. พิกพา โดยคดีนี้ไม่มีการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน และคำวินิจฉัยที่ 47/2548 คดีที่มีประเด็นที่ศาลต้องวินิจฉัยว่าการไม่ดำเนินการจัดรูปที่ดินให้แก่เอกชนผู้เป็นเจ้าของที่ดินตามแบบ สค. 1 ผู้ฟ้องคดี เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ดังนั้น แม้คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้กำหนดแนวทางดังกล่าวมาแล้วข้างต้น แต่หากการฟ้องคดีนั้นของผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ไม่มีประเด็นโต้แย้งเรื่องเขตอำนาจระหว่างศาลปกครองหรือศาลยุติธรรม ศาลปกครองอาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาพิพากษาได้ ทั้งนี้ เพราะคู่พิพาทอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง และเรื่องที่พิพาทแม้มีประเด็นโต้แย้งเกี่ยวกับกรรมสิทธิในที่ดินอยู่ด้วย แต่ก็มีประเด็นหลักที่จะต้องพิจารณาถึงการใช้อำนาจทางปกครอง เช่น การออกคำสั่งทางปกครองว่าเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ดังนี้ ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนว่า ฝ่ายใดมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเหลือที่ดินที่พิพาท ศาลปกครองย่อมมีอำนาจวินิจฉัยไปได้ในคราวเดียว ดังนั้น ศาลปกครองสูงสุดจึงเห็นว่าคดีในลักษณะนี้ ศาลปกครองชั้นต้นรับคำฟ้องไว้พิจารณาพิพากษาได้เช่นกัน

ตอนที่ 2 กรณีหน่วยงานของรัฐก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภครุกล้ำเข้าไปในที่ดินของเอกชน โดยที่เอกชนไม่ได้ให้ความยินยอม จากการศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ผู้เขียนคัดเลือกมาทำการศึกษาในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1. กรณีที่ศาลพิพากษาว่าการที่หน่วยงานทางปกครองรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของเอกชน ไม่เป็นการกระทำละเมิด มีคำพิพากษาที่น่าสนใจ ดังนี้

1) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 264/2555 เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติแล้วว่า จำเลยอุทิศที่ดินของตนให้สร้างทางพิพาทเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน แม้จะเป็นการอุทิศด้วยวาจา มิได้ทำเป็นหนังสือและมิได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา 1299 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็ตาม แต่การอุทิศที่ดินให้ใช้เป็นถนนสาธารณะเช่นนี้ เป็นการสละที่ดินให้เป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตาม มาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากจำต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนการให้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา 525 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ การอุทิศด้วยวาจาก็มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย และสภาพความเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินไม่อาจสูญสิ้นไปเพราะการไม่ได้ใช้ แม้จำเลยได้กลับเข้าครอบครองใช้ประโยชน์ที่ดินที่เป็นถนนสาธารณะสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวแล้วนานเพียงใดก็ตาม ก็ไม่ทำให้ทางพิพาทตกไปเป็นของจำเลยได้อีก เพราะตาม มาตรา 1306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติห้ามมิให้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับแผ่นดินในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน

2) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7461/2553 โจทก์ทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 120 และ 121 กรุงเทพมหานคร โดยเมื่อเดือนพฤษภาคม 2540 จำเลยที่ 1 (กรุงเทพมหานคร) และจำเลยที่ 2 (ผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อย) ได้ว่าจ้างจำเลยที่ 3 (บริษัท ก) ทำการก่อสร้างสะพานทางเดินคอนกรีตซึ่งการก่อสร้างดังกล่าวได้รุกล้ำเข้ามาในที่ดินพิพาท โจทก์ทั้งสองจึงฟ้องขอให้คืนที่ดินโดยปรับปรุงที่ดินให้ดังเดิม ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า แม้ว่าโจทก์ทั้งสองจะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินก็ตาม แต่จากพยานหลักฐานของทั้งสองฝ่ายได้เบิกความยืนยันว่า ได้มีการใช้ลำกระโดงพิพาทเป็นทางสัญจรและใช้ขนส่งผลผลิตทางการเกษตรโดยทางเรือออกสู่ภายนอกมานาน โดยไม่เคยมีบุคคลใดหวงห้าม กรณีจึงเห็นได้ว่า ลำกระโดงสายนี้ยังมีสภาพที่ประชาชนสามารถใช้เรือสัญจรไปมาออกสู่คลองชักพระได้โดยสะดวก ซึ่งจากพยานหลักฐานดังกล่าวจึงฟังได้ว่าประชาชนในละแวกนั้นได้ใช้ลำกระโดงสายนี้เป็นเส้นทางในการสัญจรไปมาเป็นเวลานานหลายสิบปีแล้ว หากจะฟังว่าลำกระโดงสายนี้เกิดขึ้นจากการขุดสร้างขึ้นเองของชาวบ้านทั้งสองฝั่งในที่ดินของตนเพื่อประโยชน์ในการใช้น้ำและการสัญจรไปมาก็ถือได้ว่าเจ้าของที่ดินแต่เดิมได้ยกที่ดินส่วนที่เป็นลำกระโดงพิพาทให้เป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304 แล้วโดยปริยาย โดยไม่ต้องมีการแสดงเจตนาอุทิศให้หรือจดทะเบียนยกให้เป็นทางสาธารณะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด เมื่อฟังว่าลำกระโดงพิพาทเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาเป็นเวลานานก่อนที่โจทก์ทั้งสองจะรับโอนที่ดินจากเจ้าของเดิม แม้ลำกระโดงพิพาทจะอยู่ในเขตโฉนดที่ดินของโจทก์ทั้งสอง โดยโจทก์ทั้งสองได้กลับเข้าหวงกัน หรือประชาชนใช้ประโยชน์จากลำกระโดงดังกล่าวน้อยลงกว่าเดิม ก็ไม่ทำให้ลำกระโดงหมดสภาพจากการเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินกลับไปเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดินได้อีก พิพากษายืน จากคำพิพากษาศาลฎีกาข้างต้น เห็นได้ว่า การที่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินได้แสดงถึงเจตนา ไม่ว่าจะทำเป็นหนังสืออุทิศ หรือแสดงเจตนาอุทิศด้วยวาจาต่อบุคคลอื่น หรือได้แสดงเจตนาโดยการยินยอมให้บุคคลทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของตน กรณีดังกล่าวถือว่า เป็นการอุทิศที่เกิดจากเจตนาที่แท้จริงของเจ้าของกรรมสิทธิ์ แต่ปัญหา คือกรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าเป็นการอุทิศโดยปริยาย โดยคำพิพากษาชี้ให้เห็นว่าเกิดจากความบกพร่องของเจ้าของทรัพย์สินที่ปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการได้แย่งคัดค้าน หรือไม่หวงกัน หรือสงวนสิทธิในที่ดินของตน จึงถือว่าเจ้าของกรรมสิทธิ์ได้อุทิศที่ดินนั้นให้เป็นทางสาธารณูปโภคโดยปริยาย อันมีผลให้ที่ดินตกเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตาม มาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้น ผู้เขียนไม่เห็นด้วย เพราะพิจารณาเฉพาะพฤติการณ์ของเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพียงประการเดียว ว่าเป็นการอุทิศให้เป็นที่สาธารณูปโภคโดยปริยายนั้น ย่อมขัดต่อหลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือหน่วยงานของรัฐจะกระทำการใดๆ ได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้ ดังนั้น ในกรณีที่หน่วยงานทางปกครองจะดำเนินการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ก่อนการก่อสร้างหน่วยงานจะต้องมีหน้าที่ในการสำรวจและตรวจสอบพื้นที่การก่อสร้างก่อนทุกครั้ง รวมทั้งให้เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงกับสถานที่ก่อสร้าง

ร่วมระวางชี้แนวเขตที่ดินร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันการรุกราน การที่หน่วยงานของรัฐใช้อำนาจรัฐที่เหนือกว่า ดำเนินการก่อสร้างรุกรานเข้าไปในที่ดินของผู้อื่นโดยพลการ เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินในการก่อสร้าง โดยไม่ได้รับความยินยอม จากเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และไม่มีการซื้อขาย หรือมีการอุทิศที่ดินเพื่อใช้ในการสาธารณูปโภค แล้วหลักการให้เจ้าของ กรรมสิทธิ์ต้องพิสูจน์ว่าหน่วยงานของรัฐรุกราน ย่อมไม่เป็นไปตามหลักนิติรัฐ และขัดต่อหลักการกระทำทางปกครอง ต้องชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เทศบาลจึงต้องใช้คำพิพากษานี้เป็นแนวทางในการระมัดระวังการรุกรานเข้าไปในที่ดินของ เอกชน โดยไม่ควรอ้างการอุทิศโดยปริยายใช้ยื่นต่อเอกชนเมื่อเกิดข้อพิพาท

2. กรณีที่ศาลพิพากษาว่าการรุกรานเข้าไปในที่ดินของเอกชน เป็นการกระทำละเมิดต่อเอกชน

กรณีที่หน่วยงานทางปกครองได้ดำเนินการก่อสร้างสาธารณูปโภครุกรานที่ดินของเอกชนซึ่งศาลพิพากษาว่า หน่วยงานของรัฐกระทำการละเมิด และเป็นคดีปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และในการที่ศาลต้องกำหนดค่าบังคับ ตามมาตรา 72 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติตั้ง กล่าว ศาลถือหลักการพิพากษาตรงคำขอ โดยวินิจฉัยให้หน่วยงานทางปกครองดำเนินการรื้อถอนสาธารณูปโภคดังกล่าวออกไป จากที่ดินของเจ้าของทรัพย์สินได้ หรือให้หน่วยงานของรัฐชดเชยค่าเสียหายแทนก็ได้ ดังนี้

1) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.218/2550 คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2373 และ เลขที่ 2375 ตำบลเนินพระปรางค์ (ห้วยสอ) อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (องค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระปรางค์) ได้ว่าจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธ. เข้าไปขุดดินในที่ดินทั้งสองแปลง ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เพื่อทำเป็นคลองกว้างประมาณ 6 เมตร ลึกประมาณ 2.5 เมตร และได้นำดินที่ขุดขึ้นมา ถมในที่ดินทั้งสองแปลง เพื่อทำเป็นถนนมีความกว้างประมาณ 6 เมตร ยาวตลอดแนวเขตด้านทิศใต้ของที่ดินทั้งสองแปลง ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ขุดและถมดินเพื่อทำถนนในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทั้งสองนำดินที่ขุดถมคืนแล้วปรับสภาพที่ดินให้อยู่ในสภาพเดิม และหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ไม่สามารถดำเนินการได้ก็ขอให้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 โดยให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ชดเชยค่าเสียหายในการดำเนินการดังกล่าวให้ผู้ฟ้อง คดีทั้งสองเป็นเงิน 150,000 บาท ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ว่าจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธ. นำดินที่ขุดจากลำรางหรือคลองขึ้นมากถมเป็นถนนในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองยาวตลอดแนวเขตด้านทิศใต้ เป็นการกระทำ ทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ และหากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จะต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายหรือไม่ การนำดินที่ขุดจากลำรางหรือคลองดังกล่าวมากถมเป็นถนนในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจากเดิมที่มีความกว้าง 2.50 เมตร เป็นความกว้าง 6 เมตร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินและไม่สิทธิใดๆ ที่จะกระทำ เช่นนั้นได้ และเมื่อพิจารณารูปแผนที่ในโฉนดที่ดินซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับที่ดินพิพาท ไม่ปรากฏว่ามีถนนสาธารณประโยชน์ ปรากฏในรูปแผนที่ของที่ดินโฉนดดังกล่าวอันเป็นการแสดงให้เห็นแนวคันดินหรือถนนเชื่อมต่อกับคันดินหรือถนนที่พิพาท ที่อยู่ในเขตโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแต่อย่างใด ดังนั้น ข้อเท็จจริงจึงไม่อาจจับพึงได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้อุทิศ หรือสละการครอบครองที่ดินให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ใช้เป็นถนนสาธารณประโยชน์ คันดินหรือถนนพิพาทจึงไม่มีสถานะเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตาม ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของตนเองและมีหน้าที่ต้องทำให้ที่ดินส่วนที่เป็นถนนต่อจากถนนเดิมที่มีความกว้าง 2.50 เมตร ออกไปถึงความกว้าง 6 เมตร กลับคืนสู่ สภาพเดิม จึงพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ปรับสภาพที่ดินส่วนที่เป็นถนนที่พิพาท ให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยให้นำดินออกจากถนนพิพาทให้เหลือความกว้างเพียง 2.50 เมตร ให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา หากพ้นกำหนดแล้วยังเพิกเฉย ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเข้าดำเนินการแทน โดยให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดตามความเป็นจริง แต่ไม่เกิน 150,000 บาท และห้ามผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 เข้าไปเกี่ยวข้องกับที่ดิน ทั้งสองแปลงดังกล่าวอีก นอกจากนี้ก็แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

2) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 796/2557 ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีและสามีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ที่ดินโฉนดเลขที่ 117 จังหวัดลำพูน ถูกผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (เทศบาลตำบลป่าซาง) ก่อสร้างถนนรุกรานที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ให้ความยินยอม ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 รื้อถอนถนนและชดเชยค่าเสียหาย ศาลปกครอง

สูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ก่อสร้างถนนรुक้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีด้านทิศเหนือเป็นรูปสามเหลี่ยมขายตรง คิดเป็นเนื้อที่ 2 ตารางวา โดยมีได้มีการตกลงซื้อขายที่ดินในส่วนที่รुक้าหรือได้รับความยินยอมจากผู้ฟ้องคดี การก่อสร้างถนน รุก้าที่ดินทางด้านทิศเหนือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่เมื่อการก่อสร้างถนนดังกล่าวถือ เป็นการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคเพื่อเป็นการจัดทำบริการสาธารณะอันเป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยส่วนรวม ประกอบกับ เป็นการก่อสร้างถนนรुक้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีเพียง 2 ตารางวาเท่านั้น อีกทั้ง ยังมีผลให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีราคาสูงขึ้น เนื่องจากอยู่ติดทางสาธารณะ ดังนั้น หากให้รือกถอนถนนส่วนที่รुक้ายอมไม่ได้สัดส่วนกับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฟ้องคดี และประโยชน์แก่ประชาชนโดยส่วนรวม จึงพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดต่อ สิทธิในทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี

จากคำพิพากษาดังกล่าว หากเจ้าของทรัพย์สินมีคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหายเพียงอย่างเดียว และ คำพิพากษาวินิจฉัยว่าหน่วยงานของรัฐกระทำละเมิด และศาลปกครองก็จะกำหนดค่าบังคับให้หน่วยงานชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิในทรัพย์สินที่ถูกรुक้าดังกล่าว แต่หากเจ้าของที่ดินมีคำขอให้รือกถอนและให้ชดใช้ค่าเสียหายด้วย ดังเช่นคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 796/2557 ซึ่งเจ้าของที่ดินถูกหน่วยงานทางปกครองก่อสร้างถนนรुक้า จึงฟ้อง ขอให้รือกถอนและใช้ค่าเสียหาย แต่เมื่อการก่อสร้างถนนเป็นการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคเพื่อจัดทำบริการสาธารณะที่เป็น ประโยชน์แก่ส่วนรวม และรुक้าเพียง 2 ตารางวา หากให้รือกถอนยอมไม่ได้สัดส่วนกับความเสียหายที่เกิดขึ้นให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่เจ้าของที่ดิน ซึ่งในคดีดังกล่าวนี้ ศาลได้พิจารณาระหว่างความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับเจ้าของกรรมสิทธิ์และประโยชน์ที่จะ เกิดขึ้นแก่ส่วนรวม แล้ววิเคราะห์เพื่อที่จะกำหนดค่าบังคับ ภายใต้หลักความได้สัดส่วน แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็น เจ้าของกรรมสิทธิในทรัพย์สินนั้น มีคำขอท้ายฟ้องโดยขอให้หน่วยงานของรัฐรือกถอนสาธารณูปโภคเพียงคำขอเดียว หากศาลจะกำหนดค่าบังคับให้รือกถอนเพื่อให้ตรงตามคำขอของคู่กรณี ตามหลักการที่ศาลจะต้องพิพากษาตรงคำขอ โดยเคร่งครัด บางครั้งอาจไม่มีประโยชน์ที่จะเยียวยาในความเสียหายได้ ผู้เขียนเห็นว่าทางแก้ในเรื่องนี้ ศาลควรคำนึงถึง ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่สาธารณะกับสิทธิของปัจเจกบุคคล ภายใต้หลักความได้สัดส่วนมาปรับใช้ในการออก ค่าบังคับด้วย โดยหากศาลเห็นว่าการกำหนดค่าบังคับให้รือกถอนสาธารณูปโภคที่ได้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้วนั้นอาจ กระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ศาลอาจพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นค่าที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดิน เพราะการรือกถอนโครงสร้างหลักของสิ่งของสาธารณูปโภค เช่น การรือกถอนถนน สะพาน อาจกระทบต่อหลักวิศวกรรม กรณีก่อสร้างคันกันแนวริมตลิ่งเพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะ การสร้างทางระบายน้ำ หรือการสร้างคันแนว ของเขื่อนกักเก็บน้ำ ซึ่งอาจมีการรुक้าที่ดินของประชาชน โดยส่วนที่รुक้าอยู่นั้นอยู่ในแนวของสันเขื่อน เช่นนี้ย่อม ไม่อาจที่จะรือกถอนได้โดยสภาพเพราะกระทบต่อหลักการจัดทำบริการสาธารณะ ที่ต้องมีความต่อเนื่องด้วย ไม่หยุดชะงัก ผู้เขียนจึงเห็นว่า การที่ศาลถูกจำกัดโดยหลักการพิพากษาตรงคำขอ จะทำให้คำพิพากษานั้นไม่เกิดดุลยภาพใน ทางกฎหมายมหาชน

ข้อเสนอแนะต่อการปฏิปัติราชการของเทศบาล

1. กรณีที่เอกชนรुक้าที่ดินสาธารณะ หรือการอ้างสิทธิความเป็นเจ้าของในที่สาธารณะ

1) เทศบาลโดยนายกเทศมนตรีจะอ้างอำนาจตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 890/2498 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2498 ที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304 (1) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นฐานในการออกประกาศเทศบาล เพื่อที่จะดำเนินการหรือจัดให้มีการเกี่ยวกับ ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ได้ เพราะจะเป็นการกระทำ โดยไม่มีอำนาจ เทศบาลมีเพียงหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (27) โดยรายงานกรณีที่พบเห็นการบุกรุก ไปยังนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด ได้เท่านั้น

2) กรณีที่เทศบาลถูกเอกชนฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ต่อผู้คดีที่ศาลปกครอง ไม่ต้องโต้แย้งเรื่องเขตอำนาจศาล

2. กรณีหน่วยงานของรัฐก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภครุกล้ำเข้าไปในที่ดินของเอกชน

- 1) ก่อนดำเนินการจัดทำโครงการเกี่ยวกับสิ่งสาธารณูปโภคตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลจะต้องสำรวจความพร้อมก่อนดำเนินโครงการ โดยเฉพาะความพร้อมของกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพราะหากเกิดปัญหาเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเอกชนแล้ว การแก้ไขปัญหาย่อมมีความยุ่งยากมากกว่าการดำเนินการให้รอบคอบเสียตั้งแต่ในคราวแรก
- 2) ก่อนดำเนินโครงการควรจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้ถูกต้องชัดเจนเสียก่อน หากไม่อาจตกลงได้กับเจ้าของที่ดินไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ จะต้องดำเนินการรังวัดสอบแนวเขต ควรตรวจสอบรังวัดพื้นที่ให้เกิดความชัดเจนแน่นอน
- 3) กรณีที่ประชาชนอุทกษที่ดินให้แก่เทศบาลแม้จะอุทกษได้ด้วยวาจา แต่ควรจัดให้มีการอุทกษเป็นหนังสือ โดยมีเกียรติบัตรเชิดชูผู้อุทกษเพื่อเป็นการตอบแทน และเป็นหลักฐานที่สำคัญสำหรับทั้งสองฝ่าย
- 4) เทศบาลไม่ควรเข้าจัดทำโครงการใด โดยอ้างว่าได้รับการอุทกษโดยปริยายเพราะจะขัดต่อหลักนิติรัฐ และขัดต่อหลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย
- 5) หากเทศบาลก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภครุกล้ำที่ดินเอกชนและถูกฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาล ควรไกล่เกลี่ยเพื่อยุติข้อพิพาท โดยให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่ให้ศาลต้องออกคำสั่งบังคับให้รื้อถอนสิ่งสาธารณูปโภค เพราะจะเกิดความเสียหายกับประโยชน์สาธารณะมากกว่าการชดใช้เป็นตัวเงินค่าสินไหมทดแทน

LINE Official Account
Thapma Municipality

เป็นเพื่อน กันเถอะ

@522hkdgr

เพิ่มเพื่อนได้โดยไปที่ "เพิ่มเพื่อน"
แล้วค้นหา ID หรือสแกนคิวอาร์โค้ดนี้

สำนักงานเทศบาลตำบลทับมา

เลขที่ 20/3 หมู่ที่ 4 ตำบลทับมา
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

โทรศัพท์ 0-3866-3148
0-3866-3149

โทรสาร 0-3866-3078

Website : www.thapma.go.th

Facebook เทศบาลตำบลทับมา: <https://www.facebook.com/ThapmaRayong>

Facebook แก่ดี : <https://www.facebook.com/ThapmaRayong>

Youtube เทศบาลตำบลทับมา: <https://www.youtube.com/@thapma8648>

Line ข่าวสารเทศบาลตำบลทับมา : <https://line.me/R/ti/g/eKfxB-q-HF>

SCAN ME!

100%
From well-managed
forests of small or
community producers
FSC®

